

„Miltelių teroristai” siaučia visoje Lietuvoje

Vilnius-Kaunas-Klaipėda-Jonava, spalio 19 d. (BNS) — Ugniagesiams ir civilinės saugos pareigūnams spalio 18 d. įvairiose Lietuvos vietose teko tikrinti šešis gyventojų, medikų ir pareigūnų pranešimus apie gautus įtarimus baltos spalvos miltelių. Pareiškėjai baiminosi, kad milteliuose galėjo būti dabar JAV sparčiai plintančios juodligės užkrato.

Vilniuje, Žygio gatvėje gyventojas S. L. savo pašto dėžutėje aptiko voką su nenustatytos kilmės milteliais. Voką išsivežė ugniagesiai. Pašto dėžutėje voką su milteliais rado ir K. Baršausko gatvėje gyvenantis kaunietis A. Ž. Radinį jis atnešė į policijos komisariatą nuovadą. Alytuje, Pulko gatvėje prie Alytaus valstybinės mokesčių inspekcijos pastato durų, darbuotojas A. K. rado degtukų dėžutę su neaiškia medžiaga. Pagal pirmine išvadą, dėžutėje buvo cukrus.

Kaip skelbta, laiškus su baltos spalvos milteliais aptiko Kėdainių laikraščio „Rinkos aikštė” redakcijos darbuotojai bei Lietuvos televizijos laidos „Spaudos kubas” vedėjas Audrius Siaurusevičius. Į televiziją Vilniuje atsiųstas laiškas buvo su pašto antspaudais, atsiųstas iš Panevėžio ir pasirašytas Valdemaro Adamkevičiaus.

Tuo tarpu už nevykusį plokštą, dėl kurio teko kviesiti specialiasias tarnybas, policija ketina nubausti dvi Vilniaus Šv. Jokūbo ligoninės medikus. Jos savo kolegei nusiuntė voką su baltos spalvos milteliais.

Šeštadienį vienas kaunietis gavo laišką su pinigais iš Irako. Baimindamasis juodligės, vyriškis laišką iš karto įdėjo į maišelį bei apie tai pranešė policijai. Aleksoto mikrorajono gyventojas policijai teigė, kad nors ir renka pašto ženklus, pastaruoju metu nelaukė jokių laiškų. Ant voko buvo nurodytas atgalinis adresas — pašto dėžutės numeris. Atplėšus voką vyriškis jame pamatė 3 kupiūras. Kol kas nenustatyta, kokia valiuta buvo atsiųsta kauniečiui.

„Miltelių teroristai” savaitgalį pasiekė ir uostamiestį. Klaipėdos specialiosios tarnybos šeštadienio pavakarę tikrino Baltijos prospektą vieno namo laiptinę, kur buvo rasti keli vokai su neaiškios kilmės milteliais. Pareigūnai, patikrinę laiptinės pašto dėžutes, rado dar šešis vokus su neaiškios kilmės milteliais. Milteliai buvo suberti į popierinius vokus be jokio užrašo. Radus vokus, namo laiptinė buvo dezinfekuota, ir gyventojai galėjo grįžti į namus.

Nevykę pokštai su milteliais neaplenkė ir Lietuvos kariuomenės — voką su jais gavo ir vienas Rukloje dislokuoto Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo motorizuoto pėstininkų bataliono karys. Į dalinį buvo iškviesti Jonavos priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos bei policijos pareigūnai, bet vėliau paaiškėjo, jog voką su milteliais atsiuntė pajuokauti nusprendęs to paties bataliono kariškis, kuris šiuo metu yra komandiruotėje. Specialiosios tarnybos išsiaiškino, jog voke

buvo susmulkinti medikamentai.

Visuomenės sveikatos centro specialistai paskelbė, kad šiuose iš aštuonių tiriamų laiškų su įtartinais milteliais juodligės nerasta.

Kol kas nėra baigtas tyrimas miltelių, kurie buvo rasti Lietuvos televizijos laidos vedėjui Audriui Siaurusevičiui atsiųstame voke bei sostinės Žygio gatvėje pašto dėžutėje rastame voke.

*** Specialistai spėja, kad po mėnesio, dviejų, trijų Lietuvoje gali padaugėti nelegalių migrantų, vykstančių iš Afganistano.** Neatmetama galimybė, jog su nelegaliais migrantais plustelės ir geros kokybės heroino banga. Lietuvoje jau pastebėti įtakingi afganų narkomafijos pasiuntiniai. (R,Elta)

*** Izraelis demonstratyviai paniekino Lietuvą:** Lietuvos pastangas nubausti genocidu kaltinamą KGB karininką Nachmaną Dušanskį Izraelio valdžia įvertino kaip jo diskriminaciją. Istorinio teisingumo siekusi Generalinė prokuratūra iš Izraelio gavo dokumentą, kuris forma ir turiniu negalėjo neįteisti save gerbiančios valstybės. Izraelio teisingumo ministerija atsisakė įvykdyti Lietuvos prašymą apklausti buvusį aukštą MGB/KGB karininką Nachmaną Dušanskį. Pranešime sakoma, jog teisinės pagalbos prašymo N. Dušanskio atžvilgiu Izraelis negali įvykdyti. (LŽ, LR, Elta)

*** Diversija gali atselinti vandeniu:** moderniosios stebėjimo kameros nesusekė ir saugojamą vandenvietės teritoriją patekusių žurnalistų. „Kauno dienos” žurnalistas pabandė apsimesti diversantais ir patekti į Kauno Petrašiūnų vandenvietės teritoriją.

*** Mokesčių policijos departamentas** Lietuvos komerciniam bankams perdavė terorizmo įtariamų asmenų ir organizacijų sąrašą. Sąraše — 60 įtariamųjų. Sąrašo pradžioje, be abejonės, puikuojasi Osama bin Laden ir jo artimiausiu bendražygių pavardės bei teroristinės grupuotės „al Qaeda” pavadinimas. (KD, Elta)

*** Valdovų rūmų atstatymas,** kuris, pirminiais skaičiais, kainuotų maždaug 101 mln. litų, gali atsipirkti per 5 metus, teigia atstatymo šalininkai. Seimo opozicijos atstovai praėjusią savaitę pareikalavo artimiausiam Seimo posėdyje apsvaistyti galimybę panaikinti įstatymą, kuriuo vyriausybė įpareigojama vykdyti Valdovų rūmų atstatymo projektą. (BNS)

*** Seimo daugumai atstovaujantys** Kaimo reikalų komiteto nariai neigiamai vertina 2002 metų biudžeto projektą ir siūlo padidinti žemės ūkio finansavimą, apkarpančių kitų metų krašto apsaugos biudžetą. (BNS)

*** Šiaulių ligoninės vadovybė** miesto meriui bei apskritys viršininkui pranešė apie tai, jog nedelsiant reikia rasti lėšų vaikų chirurgijos skyriaus luboms remontuoti. Seniai asbesto lubų plokštės gabalas atskilo ir krito ant skyriaus vedėjo Povilo Venckaus. (LR, Elta)

Lietuvos dešiniųjų sąjunga nusprendė įkurti (iš kairės) Tėvynės liaudies partijos vadovė Laima Andrikenė, Lietuvos demokratų partijos pirmininkas Saulius Pečiūnas, Lietuvos laisvės lygos vadovas Antanas Terleckas ir Nepriklausomybės partijos vadas Valentinas Šapalas. Kestutis Vanago (Elta) nuotr.

Lietuvoje — naujas politinis vienetas

Vilnius, spalio 21 d. (BNS) — Šeštadienį keturių nedidelių dešiniųjų partijų jungiamajame suvažiavime įsteigta Lietuvos dešiniųjų sąjunga (LDS) sieks propaguoti moralią politiką ir keisti politinio žaidimo taisykles. Tai sekmadienį teigė šios sąjungos pirmininku išrinktas žinomas kino režisierius Arūnas Žebriūnas.

LDS įkūrė susivienijusios Tėvynės liaudies partija (TLP), Lietuvos demokratų partija (LDP), Nepriklausomybės partija (NP) ir Lietuvos laisvės lyga (LLL).

Šios partijos nėra įtakingos Lietuvos politiniame gyvenime, neturi savo atstovų Seime. Kai LDS bus įregistruota Teisingumo ministerijoje, minėtos partijos nustos egzistuoti.

Kandidatų į partijos pirmininkus išskeltas LLL pirmininkas Antanas Terleckas savo kandidatūrą atsiėmė A. Žebriūno naudai.

„Man nusibodo politikuoti virtuvėje”, sakė iki tol politiko aktyviai nedalyvavęs A. Žebriūnas, paklaustas, kodėl sutiko kandidatuoti į naujos partijos pirmininkus. A. Žebriūnas yra buvęs Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio Seimo tarybos nariu, buvo Tėvynės liaudies sąjungos (TLS) garbės nariu. Pasak jo, svarbiausias Lietuvos dešiniųjų sąjungos tikslas yra sustabdyti Lietuvoje vykstantį dvasinį sunykimą, propaguoti moralią politiką.

„Mano visas gyvenimas —

*** Opozicinės Tėvynės sąjungos-konservatorių frakcijos** Seime seniūnas Andrius Kubilius kaltina socialdemokratų Algirdo Brazausko vadovaujamą vyriausybę pasyviai trukdant JAV bendrovės „Williams International” valdomos „Mažeikių naftos” įmonės veiklai. Kaip sakė A. Kubilius, vyriausybė delsia priimti reikiamus sprendimus, kad pagal prieš metus priimtą Konstitucinio teismo, (KT) sprendimą būtų pataisytas įstatymas dėl „Mažeikių naftos” įmonės privatizavimo. „Susi-daro vaizdas, kad vyriausybės vadovas neatsisako minties amerikiečius iš naftos reikalų išmesti. Tik, matyt, suprato, kad tą patį galima padaryti tyliai sabotuojant, nevykdant vyriausybės įsipareigojimų ir dėl visko kaltinant „Mažeikių naftą”, sakė A. Kubilius. (BNS)

tai dvasingumo kova su banalybe ir prievarta”, teigė LDS pirmininkas. „Manau, kad mūsų partija pakeis (politinio — BNS) žaidimo taisykles”, teigė A. Žebriūnas, pastebėjęs, jog „žaidimas vėl grįžta į dviejų žaidėjų rankas”.

LDS pirmininkas teigė, jog atėję į valdžią partijos atstovai elgsis sąžiningai, nevogs. „Mes būsime organiškai švaresni, nes nebus vilionių”, pažymėjo jis, turėdamas omeny, jog iki tol visas valstybės turtas bus privatizuotas.

Kalbėdami apie partijos programą, LDS atstovai pabrėžė, jog jie yra ne euroskeptikai ir pasisako už liberalią ekonomiką.

*** Seimo Etikos ir procedūrų komisija nusprendė,** jog liberalas Eligijus Masiulis nepažeidė parlamentaro etikos, pasiūlydamas premjerui Algirdui Brazauskui pasitikrinti sveikatą. Komisijos pirmininkas pasiūlė įsprendimą įrašyti pastabą, jog Seimo nariai turi atsargiau reikšti savo mintis, kad niekas nepasijutų įžeistas. E. Masiulis spalio 10 d. TV žinių laidoje pastebėjo, jog atsakinėdamas ir klausimus, premjeras nukrypsta nuo konkrečiau atsakymo į platesnius komentarus. „Gal tai yra gudravimas, o gal iš tikrųjų tai nebesusigaudymas realioje situacijoje?”, klausė E. Masiulis. Pasakęs, jog premjeras yra garbingo amžiaus, E. Masiulis svarstė, ar A. Brazauskui nederėtų, kaip daro prezidentas Valdas Adamkus, pasitikrinti sveikatą ir apie patikrinimo rezultatus paskelbti viešai. (BNS)

*** Jungtinis sveikatos klubas** visus norinčius pakvietė į talką Pažaislio vienuolyne. Apie 70 žmonių, tarp kurių buvo nemažai jūros skautų, Pirmojo pulko karių, tvarkė aplinką: rinko lapus, nešė statybinį laužą, sukusė daržus. Tai jau keturioliktoji sveikuočių surengta talka šioje vietoje. (KD, Elta)

*** Į Lietuvą atvykę užsieniečiai** stebisi lietuvių merginų lieknumu. Vietiniai gyventojai prie to pripratę ir nepastebi, tačiau mokslininkams paauglių ir jaunuolių lieknėjimas, lieso kūno idealas kelia didelį susirūpinimą. Jau užregistruota ir mirties atvejų dėl dietos, nemažas procentas anoreksijos atvejų vertia kalbėti apie epidemijos grėsmę. Šia problema susidomėta ir Seime. (R, Elta)

*** Lietuvos kariuomenėje** atlikus tyrimą dėl narkotikų vartojimo, nustatyta beveik 200 karių, vartojusių narkotikų medžiagas. Patikrinus 2,015 karių, buvo įtarta, kad narkotikus vartojo 192 kariai arba 9.35 proc. nuo visų patikrintųjų. Specialistai nustatė, kad 13 karių vartojo opiatų, 40 karių yra svaiginęsi kanapių ruošiniais ir 139 tirtųjų išbandė metamfetaminų poveikį. Kokaino vartojimo atvejų nenustatyta. Visus karius, kuriems įtartas opiatų pavartojimas, buvo numatyta papildomai ištirti psichiatriname skyriuje. Iš viso Lietuvos kariuomenėje yra apie 10,000 karių, iš kurių pusė — šaukstiniai. (BNS)

*** Galo su galu nesudrindami** sveikatos apsaugai — netikėtos išlaidos. Lietuvos gydytojai, suteikdami pagalbą neturintiems medicinos draudimo užsieniečiams, patiria nenumatytų nuostolių. Medikų pinigų „tuština” užsienio gimdyvės. (LR, Elta)

*** Valstybė, prieš 6 metus į privatų širdies chirurgijos centrą Vilniuje „ikišusi” dešimtis milijonų litų, dabar ieško būdų, kaip sugrąžinti bent dalį skolos.** Tuo tarpu ant bankroto slenksčio esanti klinika, kurią gelbėti ruošiasi pati valstybė, atrodo esanti „gardus kašnelis” tiek valstybinėms, tiek privačioms Lietuvos įstaigoms. (LŽ, Elta)

*** Pietų Korėjos sostinėje Seule Lietuvos lakūnas Jurgis Kairys** per plauką išvengė tragedijos. Kaip rašo „Vakarų žinios”, spalio 20-osios rytą, kuomet lakūnas ruošėsi aviacijos šventei, J. Kairio lėktuvas „SU-31” neatlaikė milžiniškų perkrovų ir tiesiog ore pradėjo byrėti. JAV gamintas trijų menčių propeleris suskilo į šipulius, ir žemę J. Kairys pasiekė skrisdamas lyg paukštis. Ant žemės lakūnas buvo pasitiktas gausiais plovimais.

*** Ne kartą savo spektakliais stulbinęs** režisierius Jonas Vaitkus šį kartą nustebinė dar iki premjeros — netikėtai aktorį pasirinkimu. Kauno dramos teatro naujausio J. Vaitkaus spektaklio „Juozo Grušo dramos „Meilė, dziazas ir vėlnias” premjeroje veikėjus jaunuolius vaidina teatro senbuviai. 17-metės Beatričės vaidmenį režisierius patikėjo aktoarei Reginei Varnai, kuriai dabar 74-eri. Tris keleriais metais vyresnius Beatričės draugus vaidina 58 metų Algirdas Pintukas, 57 metų Viktoras Valašinas ir 51 metų Liubomiras Laucevičius. (BNS)

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Shanghai, Kinija. Rusijos ir JAV vadovai sekmadienį pareiškė pasiekę pažangą derybose dėl 1972 metų Priešraketinės gynybos sutarties (PGS) ir aptarę galimybę smarkiai sumažinti branduolinių ginklų arsenalą, tačiau konkretnių skaičių nepateikė. Kalbėdamas per bendrą spaudos konferenciją, JAV prezidentas George W. Bush pagyrė Rusijos prezidentą Vladimir Putin už jo tvirtą paramą atsakomajai JAV kampanijai ir rugsėjo 11-osios teroristinius išpuolius JAV. „Mes taip pat pasiekėme tam tikrą pažangą”, pareiškė V. Putin, užsimindamas apie PGS, kuri prieštarauja Vashingtono planams kurti priešraketinės gynybos skydą ir kurią tvirtai palaiko Rusija. „Aš tikiu, jog mes turime supratimą, jog galime pasiekti susitarimą atsizvelgę į valstybinius Rusijos ir Jungtinių Valstijų siekius bei būtinybę sustiprinti tarptautinį pasitovumą”, teigė Rusijos vadovas. G. W. Bush dar kartą apibūdino PGS kaip atgyvenusią sutartį, tačiau susilaikė nuo įspėjimo pasitraukti iš sutarties, draudžiančios kurti priešraketinę gynybą.

Vašingtonas. Daugiau nei 100 elitinių JAV specialiųjų pajėgų karių kelioms valandoms įsiveržė į Afganistaną, o vėliau iš valstybės buvo išskraidinti. Pakistane suduzus operacijos paramos sraigtasparniui, žuvo du amerikiečiai, pranešė JAV pareigūnai. Tuo tarpu Talibano pareigūnas Kabule šeštadienį pranešė, kad Afganistaną valdancio režimo kovotojai užkirto kelią JAV puolimui ir vakarus nuo pietų Afganistane esančio Kandaharo miesto, kur įsikūrusi Talibano būstinė.

Kabulas. Afganistaną valdantis Talibanas nori susitaikyti su ilgameciais savo priešininkais — opozicijos sąjunga — ir pradėti bendrai gintis nuo JAV vykdomų atakų, spalio 20 d. pareiškė švietimo ministras Amir Khan Muttaqi. „Visų mūsų musulmonų prašymas yra bendradarbiauti su Emyratu (Talibanu) prieš atakas. Šiam tikslui mes taip pat siekiame gauti Jihad'o (šventojo karo) paramą veiksams Afganistane”, pareiškė A. K. Muttaqi. „Laikas susitaikyti ir prieš atakas sudaryti vieną frontą”, sakė jis. Abi pusės šiuo metu pilietiniame kare kovoja nuožniau nei kada nors anksčiau. Šis pasiūlymas yra dar vienas, ir bene aiškiausias, Talibanų tyrnančios įtampos ženklas. JAV pajėgos jau kelioliktą dieną bombarduoja karinės režimo pozicijas, naikindamos beveik visus modernius ginklus, kuriais būtų galima pasipriešinti.

Koroliovas, Maskvos sritis. Sekmadienį kosminiu laivu „Sojuz TM-33” ir Tarptautinę kosminę stotį (TKS) iš Baikono sėkmingai išskrido dar viena ekspedicija. Laivas su stotimi turėtų susijungti spalio 23 d. Igula stotyje išbus 8 dienas. Pagrindinis šios ekspedicijos uždavinys — nugabenti į TKS naują „Sojuz TM” serijos gelbėjimo laivą, taip pat atlikti eilę mokslinių eksperimentų pagal Prancūzijos kosmoso agentūros parengtą programą „Andromeda”. TKS, kuri turi būti baigta 2006 m., yra bendras JAV, Rusijos, Europos, Japonijos ir Kanados projektas.

Kabulas. Afganistaną valdantis Talibanas sekmadienį pranešė, jog šiauriniame Mazarī Sharif mieste buvo įvykdytos mirties bausmės penkiems JAV šnipinėjušiams vyrams. „Dviem vadams, kurių vardai yra Saboor bei Yusuf, kartu su trimis jų vyrais buvo įvykdytos mirties bausmės dėl sabotazo, žmonių provokavimo ir šnipinėjimo amerikiečiams”, pranešė Talibanų Informacijos ministerijos pareigūnas.

Londonas. Per pirmąją JAV oro smūgių bangą žuvo 10-metis Talibanų vado, mulos Mohammad Omar sūnus, sekmadienį pranešė BBC, remdamasi gydytoju afganistaniečiu Abdul Barri. Gydytojas, iš kurio interviu buvo paimtas prie Pakistano sienos, sakė, kad jis bergždžiai mėgino išgelbėti gyvybę berniukui, kuris spalio 7 dieną Kandahare buvo sunkiai sužeistas ir pilvą ir kojas. Pasak Abdul Barri, gydytojai buvo bėgęjiai padėti berniukui, prie kurio paskutines gyvenimo valandas budojo pats M. Omar, berniukas mirė tą pačią naktį. Tą naktį buvo sunkiai sužeistas ir Talibanų vado dėdė, vis dar tebesantis Kandaharo ligoninėje, kurioje būtinų medikamentų liko vos penkioms dienoms.

Kabulas. Talibanas pirmadienį pranešė radęs antro JAV karinio sraigtasparnio liekanas su kraujo pėdsakais ir sakė, kad įvyko mūšis su kariais, atvykusiais į gelbėjimo ir paieškos užduotį. Palydovinės televizijos „Al-Jazeera” kanalas parodė nufilmuotas vieno sraigtasparnio, kurį esą numušė talibai, liekanas. Jungtinės Valstijos, kurios šiuo metu bombarduoja Talibanų taikinius, griežtai neigia praradusios koki nors sraigtasparnį Afganistane. Talibų teigimu, abiejų sraigtasparnių liekanos rastos šalia Kandaharo, prie kurio JAV pajėgos praėjusį penktadienį surengė pirmą sausumos operaciją.

Vašingtone mirė du pašto darbuotojai, pirmadienį pranešė Vašingtono sveikatos apsaugos departamento vadovas Ivan Walks, užsimindamas apie „įtartinas aplinkybes”, tačiau nepatvirtindamas, kad šie žmonės tikrai mirė nuo juodligės. Jis taip pat pranešė, kad plauciu juodlige susirgo dar vienas Kongresui pastatą tiekiančio pašto rūšiavimo skyriaus darbuotojas. Sekmadienį plauciu juodlige jau buvo diagnozuota vienam šio pašto skyriaus darbuotojui. „Vis dėlto, turime svarių priežasčių manyti, kad jų mirties priežastis buvo juodligė”, pridūrė jis.

Kabulas. Afganistaną valdantis Talibanas pirmadienį pareiškė, kad jis jau dislokavo 60 proc. pajėgų į ginkluotės, būtinos atremti JAV specialiųjų pajėgų sausumos puolimus. Talibanų švietimo ministras Amir Khan Muttaqi sakė, kad buvo priimtas sprendimas po visą valstybę išsiuntinėti karius, ginklus ir amuniciją, kad būtų pasirengta JAV sausumos pajėgų antpuoliams.

Deli. Indijos vyriausybė nusprendė skirti JAV vaistų nuo juodligės už 1 mln. dol., pranešė užsienio reikalų ministras. Pasak jo, sparčiai didėjant juodligės atvejų skaičiui JAV, jaučiasi medikamentų trūkumas.

KALENDORIUS

Spalio 23 d.: Šv. Jonas Capistrano; Jautrybė, Malvina, Odilija, Ramvydė, Ramutis, Sanginas, Teodoras. Spalio 24 d.: Antanas, Daugailas, Gilbertas, Gluoda, Nunile, Rapalas, Svitrigaila, Undinė, Valmantas.

TRIKOJĖ ŽMOGAUS LAIMĖ

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Žmogus laimingas tampa tik prasiveržęs pro trejas duris. Pirmosios jos yra normali prigimtis. Ji, būdama normali, daug ką lemia — tai sveikų tėvų pradėta nauja gyvybė. Bet tai dar ne viskas, nors be tokios jos visa kita yra niekis.

Žengtiną laimę ir pro antrašias duris — stropi apsauga. Daug visokių negerumų, įskaitant ir prigimtus, išvengiama, kai stropiai jų saugojamasi. Bet ir tai dar nėra viskas.

Žmogaus laimė tūno dar ir už trečiųjų durų — tai kokybiška veikla. Ji tokį darbininką užlaiko kokybiškame darbe, o teigiamas darbas neša laimę.

Dabar mes liaukimės vien vaitoję dėl daugelio nesėkmių mūsų gyvenime, o imkime vėrztis pro visas trejas duris, nes mūsų laimė gali išsilaikyti, tik ant trijų kojų stovėdama — tik mums pro minėtas trejas duris prasiveržus.

Dėl pirmųjų — prigimtų durų mes nedaug ką galime nuveikti. Čia tik jauni tėvai gali savu susveikimu pagimdyti sveiką naują žmogų. Jie jį pradėti privalo, būdami įvairiopačiai blaivūs ir saugūs nuo paveldimų ligų.

Laimė žmogus toliau žengia, eidamas pro antrašias duris — tai stropi apsauga nuo visokio apsinuodijimo, įskaitant svaigalus, rūkalus, biržgalus, per gausų, riebų ir saldų karnį, tinginystę ir didelį jaudinimąsi bei tokias apkalbas, skleidžiamas daugiausia ant labiausiai nusipelnusių gėrui žmonių. Mat, niekas nemėto pagaloti į bevaistę ovelę.

Bene sunkiausia yra vėrztis laimę pro trečiąsias duris — imtis už kokybiškos veiklos, vien Gėrį skleidžiant aplinkoje, nes ji tik vieną užtikrina darbą tokiame darbininkui. Dauguma nemėgsta kokybiškos veiklos, už tai užsiima plunksnų pešiojimu, užuot kruviną prakaitą liejus — idant kokybiškai ką nors nuveiktų. Iš to mes turime ištisas minias niekdarbiais užsimančiųjų.

Štai, kai kurie vyrai vien lūpas judina susivienijimui, užuot visuomenėje dirbę, vaikų nuo nutukimo, smurto apsaugoje, senelius globoje, jaunimą kokybiškon veiklon nukreipę, nuo vien kalbų prie kokybiškų darbų visus žmones palenkę. O dievobaimingos moterėlės, užuot lengvų maldelių, imkitės visuomeniškos veiklos: suraskite visus vargštančius aplinkoje ir suorganizuokite jiems tikrai lietuvišką krikščionišką pagalbą. Nesivaidinkime krikščionimis be krikščioniškų darbų, nes tokiais nesame.

Dvasinė sveikata gerinama ir meditacija — susikaupimu, galvojančiam apie malonius pergyvenimus — dainą, giesmę, maldą, Šventraštį... Tai gydy-

masis be gydytojo ir be vaistų, bet tik tada, kai visa tai jungiama su prasmingais darbais. Juk su Šventraščiu gyvenama tik 2000 metų, o be jo žmonija gyveno metų metus — išsilaikė tik kokybiška veikla. Todėl geri darbai nelaikyti nei purvinais skudurais, kaip dabar kad elgiasi kai kurie maldininkai. Tokie su dirbančiais niekada nesusivienys taip, kaip ugnis su vandeniu. Todėl toks be darbų mėginimas susivienyti yra tikra tinginystė. Ji tik ardo, o lopyti visai nepajėgia.

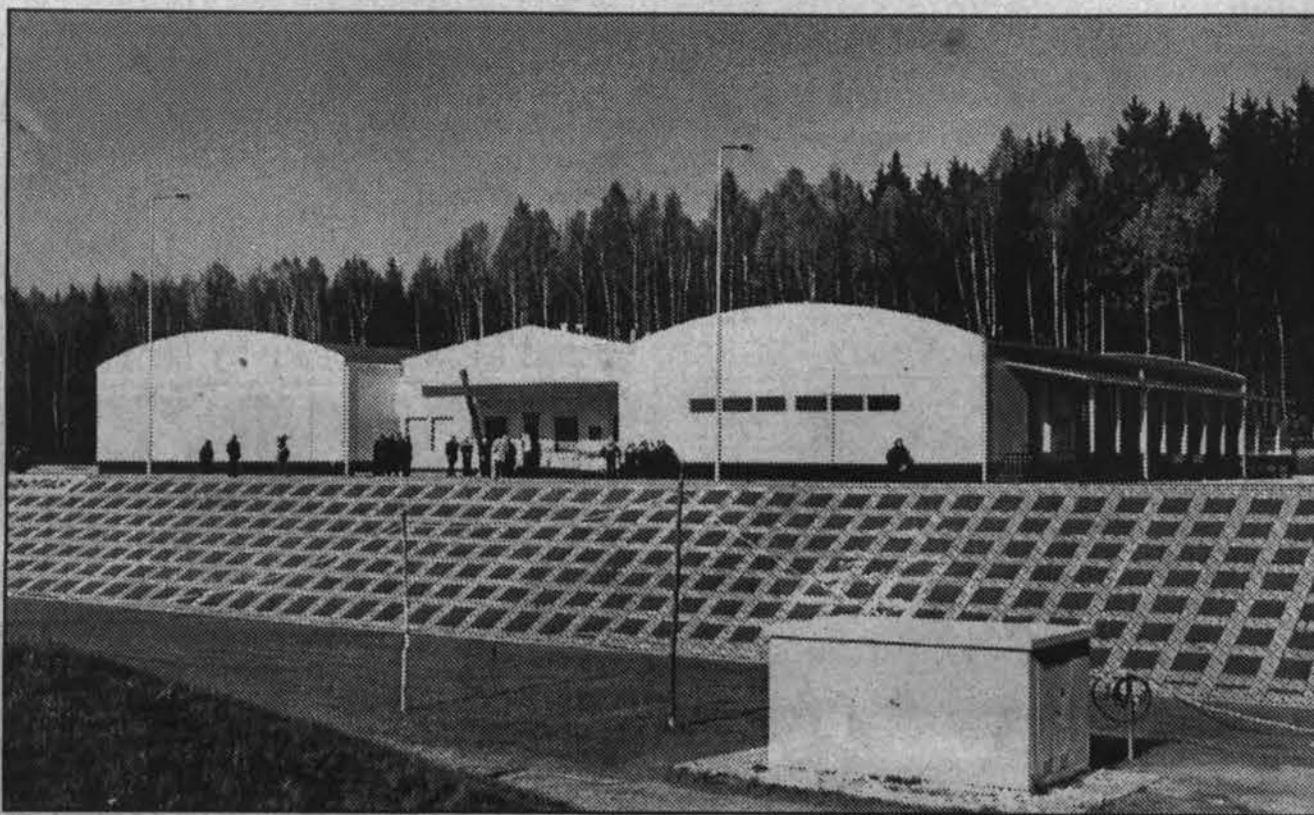
Čia ir Lietuvoje yra labai apleista senelių sveikata — ji laikoma senatvės pasekme, kai iš esmės ji yra nekokybiškos veiklos pasekmė. Todėl visi, ir gydytojai, kreipkime didesnę dėmesį senesniame žmogui, kur tik jis besirastų.

Amerikoje ir Lietuvoje siaučia vaikų ir suaugusių nutukimo epidemija, kas sirgdina juos cukralige, kraujospūdžio padidėjimu ir širdies bei smegenų ligomis. Todėl gyvenkime ir valgykime, idant kraujospūdis nepadidėtų 130/80, o cholesterolis sumažtų iki 160.

Tokio ir visokeriopačios kitokio vargo mums nereikia, todėl visi ir visos vėrzkimės pro minėtas trejas duris į mūsų visų nemelutotai laimingesnę gyvenimą.

Londonė gyvenęs tėvas Bronius Markaitis, SJ, sutiko ten visuomeniškiausius — kokybiškiausius veikiančius bedievius. Tokiais ir lietuviai pavirs, jei ir toliau tikintieji mūsikiškai vien menkniekiais domės, visuomeniškai — kokybiškai neveiks, tik kitiems tokią veiklą pavesdinėdami melais. Juk malda be visuomeniškų — kokybiškų darbų yra niekis, nes žmogus pradeda senti, kai vien dėl savęs gyvena, kartu kitais nesirūpinamas. Tada bedieviai — i bedievybę tikintieji — imasi būtinausių visuomeniškų — kokybiškų, tikinčiųjų neatliktų darbų, kas dabar vyksta Lietuvoje. Į gėrį pasinešimas pastebimas ir tenykščių jaunųjų gretose — tai tiesiog stebuklas: jie liaunasi girtavę ir rengiasi dirbti kokybiškai. Taip nedirbo ten girtaujantieji bei vien dėl savęs gyvenantieji maži ir dideli visose srityse esą nepraustaburniai — jie pagreitintai artinasi prie galo.

Pasekime ir mes kitais besirūpinti pradedančių tenykščių jaunimu, nes pakaks sava nevisuomeniška — nekokybiška veikla galutinai ištuštinti šventyklas, klebonijas ir vie-nuolynus! O šiomis gėrybėmis besisielojantieji ir vien tik besimeldžiantieji, griebkimės prie dabartinių maldų prjungti neatskiriama visuomeniškiausius — kokybiškiausius sau ir kitiems atliktinus darbus, jei nenorime pirm laiko pasenti — į niekus pavirsti ir būti išspjauti iš atgyjančio

Vilniaus rajone esančiame Medininkų pasienio poste spalio 16 d. atidarytas modernus veterinarijos kontrolės punktas, kuriame bus tikrinami gyvulinės kilmės produktai, vežami per Lietuvą tranzitu ar importuojami į Lietuvą iš Europos Sąjungos valstybių. Medininkų pasienio veterinarijos kontrolės posto statybą parėmė Europos Sąjunga.

RŪKYTI AR NERŪKYTI?

Gal rūkymas nėra toks jau blogas įprotis?

Jei manote, kad rūkymas netampa nenugalimu įpročiu ir kad cigaretėmis galima kontroliuoti savo svorį — turėsite nusivilti.

Kiekvienoje cigaretėje yra 15 žinomų vėžį sukeliančių medžiagų, o cigaretės dūmuose yra maždaug 4,000 cheminių medžiagų, iš kurių dauguma yra nuodingos. Daugiau kaip 40 iš jų sukelia vėžį. Nėra nekenksmingų cigarečių — cigaretės su mažesniu dervų ir nikotino kiekiu taip pat yra pavojingos.

Rūkymas padidina širdies ligų, insulto, įvairių vėžio formų riziką. Rūkymas sumažina moterų vaisingumą, padidina nėštumo komplikacijų tikimybę (tokių kaip prieššlaikinis gimdymas ir per mažas gimimo kūdikio svoris) bei yra ankstyvos menopauzės priežastis.

90 proc. rūkančiųjų teigia, kad norėtų mesti rūkyti, o daugiau kaip 30 milijonų rūkalių skelbia metą rūkyti. Deja, ne visiems pavyksta...

10 priežasčių, kodėl verta mesti rūkyti

1. Cigaretės sukelia infarktą.

„Dažniausiai mirties priežastis, sukelta rūkymo, yra vėžys“

Netiesia! Kasmet vis daugiau žmonių (apie 180,000 kiekvienais metais) miršta nuo širdies ligų, kurias sukelia rūkymas. Tuo tarpu nuo rūkymo sukulto vėžio kasmet miršta apie 151,000 žmonių.

jaunimo burnos.

Mes tikime, kad neigaliems visokeriopa, nuoširdi, reikiama ir pakankamai gausi pagalba yra visų reikšmingiausia malda. Todėl visi mes taip elgiamės ir kitus prašome neapsileisti tokioje pagalboje.

Deja, dauguma nesupranta, kad rūkymas dvigubai padidina infarkto tikimybę. Dar daugiau, jei žmogų ištinka infarktas, jo tikimybė išgyventi yra daug mažesnė, jei jis rūko. Kuo ankščiau žmogus pradeda rūkyti, tuo didesnis šių ligų pavojus.

2. Rūkymas sukelia vėžį.

„Kiek žinome — rūkymas sukelia tik plaučių vėžį“

Netiesia! Nors rūkymas iš tiesų sukelia plaučių vėžį, jis taip pat padidina riziką susirgti gimdos kaklelio, pūslių, inkstų bei skrandžio vėžiu. Plaučių vėžys yra pagrindinė vėžio sukeliamų vyrų ir moterų mirčių priežastis. Nuo šios ligos moterys miršta dažniau nei nuo krūtų vėžio. Cigaretės su filtru rūkymas mažai padeda! Tyrimai rodo, kad jos tokios pat mirtinai pavojingos.

3. Visi tabako produktai — žalingi.

„Aš mėčiau rūkyti ir dabar vartaju tik kramtomąjį bei uostomąjį tabaką, o jie, manau, tikrai nekenkia mano sveikatai“

Netiesia! Žinoma, vartodami kramtomąjį bei uostomąjį tabaką, netraukiate cigaretės dūmų, tačiau šiuose produktuose taip pat yra nikotino, taigi jie yra tokie pat kenksmingi. Tikimybė susirgti burnos ertmės, ryklės, nosies kanalo sienelių vėžiu taip pat labai didelė. Nereikia nei sakyti, kad tabako sulčių spjaudymas nėra patrauklus įprotis.

4. Jei rūkymas tavęs neužudys, tai tikrai susargdins.

„Mes žinome apie vėžį bei širdies ligas, bet cigaretės tik tiek ir tėra kenksmingos“

Netiesia! Rūkymas pažeidžia plaučius, t.y. sukelia emfizemą bei lėtinį bronchitą. Ar esate matę tuos žmones, kurie turi visą laiką nešiotis deguonies balionėlius? Dauguma jų serga emfizema. Rūkymas taip pat sukelia skrandžio opas, astmą, impotenciją, kojų kraujagyslių ligą, kuri dažniausiai baigiasi kojų amputavimu. Ar išvardintos priežastys mesti rūkyti dar nėra įtikinamos?

5. Jūs kenkiate kitiems.

„Na, kadangi nekenkiu kitiems, aš juk turiu teisę žudyti save kiek noriu“

Netiesia! Įrodyta, kad net netiesioginiai dūmai sukelia išorinių kvėpavimo organų ligas, ypač vidinius ausų uždegimus, plaučių uždegimus ar bronchitą vaikams. Taigi su serga jūsų vaikai, ne jūs! Toks pasyvus rūkymas taip pat sukelia plaučių vėžį tiems, kurie praleidžia daug laiko su rūkančiuoju, taigi jūsų sutuoktiniui, draugui. Paklauskite jų, ar jie neprieštarauja!

6. Rūkymas silpnina kaulus.

„Moteriai negalima rūkyti, kai laukiasi kūdikio, tačiau daugiau nėra rimtesnių priežasčių nerūkyti“

Netiesia! Rūkymas yra pagrindinis osteoporozės sukelėjas. Ši liga pradeda kamuoti moteris apytiksliai nuo 45-50 metų amžiaus. Osteoporozė silpnina kaulus ir taip padidina rankų, klubų ir nugaros lūžių tikimybę. Dar daugiau, rūkymas gali būti ankstyvos menopauzės (trejais metais ankstesnės nei natūrali) priežastis.

7. Šauniau būti gyvam.

„Bet rūkyti yra šaunu. Esu jaunas žmogus ir man nėra ko jaudintis dėl visų tų ligų. Priešinga lytis tikrai vertina, jei tu rūkai“

Tikrai taip manote? Prisiimkite kelis tikrai puikius pasaulinio garso aktorius, mirusius nuo ligų, kurias sukėlė rūkymas. Ir „šaunius“ kaubojus iš cigarečių reklamoms, kurie taip pat mirė nuo rūkymo.

Kaip manote, gal atėjo laikas apsispręsti?

8. Rūkymas yra žalingas įprotis.

„Žinoma, rūkyti nėra sveika. Bet aš nerūkysiu labai ilgai. Galui bet kada mesti, taigi nesiruošiu susirgti visomis tomis ligomis“

Rūkymas yra žalingas įprotis! Kai kurie specialistai mano, kad rūkymo atsisakyti yra sunkiau nei atsisakyti heroino. Jei jūs rūkote tik keletą cigarečių per savaitę ar vakarelių metu, meskite rūkyti dabar, kol dar neįklimpote tiek, kad reikės specialisto pagalbos.

9. Galėsite laisvai keliauti.

„Norečiau daugiau keliauti, bet ne visose susisiekimo priemonėse leidžiama rūkyti“

Dauguma rūkorių negali išsėdėti penkių valandų lėktuve neužsirūkę, o jei ištveria, tai truputį „išproteja“. Taigi, ar norite stebėti pasaulį jausdamiesi puikiai?

10. Jūs galite tai padaryti.

„Aš žinau, kad esate teisūs, bet aš jau bandžiau šimtus kartų ir žinau — be cigaretės galiu ištvirti tik pirmąsias kelias dienas“

Taip. Mesti rūkyti yra labai sunku. Daugelis žmonių tai daro tuziną kartų, bet galiausiai atsisrato šio įpročio visam laikui. Taigi ir jūs galite tai padaryti.

Pasirinkite priimtinausią būdą

Jei perskaitėte visas 10 priežasčių, dėl kurių verta mesti rūkyti, vadinasi, jums ši problema aktuali ir jūs suprantate, kaip svarbu tvirtai apsispręsti mesti rūkyti.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavarės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesiunčiame. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Keletas būdų, kaip atsikratyti rūkymo

Hipnozė ir grupiniai susirinkimai. Hipnozė ir grupiniai susirinkimai gali būti labai naudingi kartu su socialiniu bei emociniu spaudimu, kuris verčia rūkorių iš naujo bandyti atsikratyti žalingo įpročio. Tačiau šie metodai nesumažina nerūkymo kančių pirmąsias bandymo mesti rūkyti savaites (padažnėja kosulys, skauda galva, sunku susikaupti, džiūsta arba peršti gerklė, padidėja nervingumas, dirglumas, užkietėja viduriai, kamuojama nuovargis). Vis tik tai yra neišvengiama valant nikotiną iš kūno ir leidžiant smegenų nikotino receptoriams prisprasti prie gyvenimo be narkotikų.

Nikotino pleistrai, kramtomoji guma ir kiti produktai. Laimė, yra įvairių produktų, padedančių sumažinti metančiojo rūkyti liguistą nuotaiką ir išmokyti jam gyventi be cigarečių. Šiuose gaminiuose yra įvairios koncentracijos nikotino. Tarp tokių gaminių yra „Nicorette“ kramtomoji guma, įvairūs pleistrai, sudėtyje turintys nikotino, bei nikotininiai nosies purškalai. Visi jie veiksmingai padeda sumažinti norą rūkyti. Kramtomosios gumos ar nikotino pleistro naudojimas yra tik vienos „sistemos“ pakeitimas kita, nebendant atsikratyti žalingo įpročio, tačiau kramtomoji guma bei nikotino pleistrai pamažu mažina nikotino dozes, o tai neįmanoma rūkant cigaretes. Pleistrai taip pat nesuteikia psichologinio pasitenkinimo, kurį teikia rūkymas.

Parengė Rimalda Gervytė „Sveikas žmogus“, 2001 m. pavasaris

MARIUS KATILIUS, M.D. CHIRURGAS

Trūkio, tulžies pūslių, krūtų, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija. 300 Barney Dr., Suite A Joliet, IL 60435. Tel. 815-744-0330; lietuviškai 815-744-8230 www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai. 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 598-8101 Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D. KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60652 Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA

9055 S.Roberts Rd., Hickory Hills, IL. 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055 Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C. Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbama lietuviškai 6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6 Chicago, IL 60638 Tel. 773-229-9965 Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D. AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue Joliet, IL 60435 Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS DR. PAUL KNEPPER AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

166 E. Superior, Suite 402 Valandos pagal susitarimą Tel. 312-337-1285

Naminių paukščių pardavėjai Kalvarijų turgavietėje. Nuotr. Eltos

„Aušvėta“ — tai už Grigiškės, Stirniūse, nuostabiai administratoriaus ekonomisto Arvydo Navicko tvarkomas „reabilitacijos centras, buvęs anais laikais stovyklautojų poilsio vieta. Čia gydomi vilniečiai ir kitų vietovių žmonės, po širdies, inkstų, neurologinių problemų, insultų ir kt. ligų. Centre yra gydymosi vonios, daromi masažai ir kitos procedūros. Čia taip pat iš bankrutuojančios Nemėnėnės perkelta 19 vaikų su pulmonologijos problemomis.

Pranės Šlutenienės nuotrauka.

ŠEŠI LIETUVOS PADALINIMAI

Prisimenant lemtingas spalio dienas

ALEKSAS VITKUS

Praėjo jau daugiau kaip 60 metų nuo paskutinio Lietuvos padalinimo, įvykusio 1941 m. Apie kokius padalinius čia kalbama? — paklaus skaitytojas. Juk trys Lietuvos — Lenkijos padalinimai įvyko XIX šimtmečio pabaigoje, ir istorija labiau besidomintis skaitytojas tikrai prisimins net tų padalinių metus: 1772, 1793, o paskutinisys — 1795 m., kai jungtinė dviejų tautų valstybė buvo nušluota nuo Europos žemėlapiu.

Tą trijų veiksmų padalą pradėjo ir pabaigė trys tuomet labai agresyvios imperalistinės valstybės: Rusija, Prūsija, Austrija. Pirmoji ir gavo didžiausią tos karpomos valstybės dalį. Nors tikroji etnografinė Lietuvos dalis tų padalinių buvo paliesta tik 1795 m., Lietuvos — Lenkijos valstybės nepriklausomybės galima sakyti nebuvo jau nuo Petro Didžiojo laikų, kai Rusijos kariuomenė pradėjo šeiminkauti Lietuvoje ir kištis į krašto vidaus reikalus, kas tęsėsi iki galutinio valstybės žlugimo.

1795 m. Rusija pasiėmė beveik visą Lietuvą, išskyrus Suvalkiją, kuri teko Prūsijai. Bet neilgam. Napoleonui prie Austerlitz sumušus rusų kariuomenę ir Tilžėje jam su caru Aleksandru 1807 m. pasirašius taikos sutartį, buvo sukurta Didžioji Varšuvos kunigaikštystė, kuriai priskirta ir Suvalkija. Po nepavykusio Napoleono žygio į Rusiją 1812 m., Varšuvos kunigaikštystė žlugo ir Suvalkija tapo Rusijos imperijos dalimi.

Po visų tų karų ir neramumų, Vienos kongresas 1815 m. įjungė visą pietvakarinę Lietuvos dalį, tada trumpai priklausiusią Prūsijai, į Lenkijos karalystę, kaip autonominę Rusijos dalį. Kiek vėliau šis kraštas buvo pavadintas Suvalkų gubernija. Lietuviai ją vadino Užnemune.

Idomių dalykų suvalkiečiai pergyveno ir vėliau. Pasukime laikrodį apie šimtą metų į priekį. Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, rusai iš Suvalkijos visų pirma smogė vokiečių armijoms Rytprūsioje, bet buvo netrukus atmušti, ir jau 1915 metų vasarą beveik visa Lietuva buvo vokiečių rankose. Frontas stabilizavosi ir taip išsilaikė iki 1917 m. rudens. Pagaliau, po komunistinės revoliucijos ir pasibaigus didžiajam karui, po ilgų kovų atsistatė Lietu-

va, nors ir su gerokai sumažinta teritorija, nes jos senoji sostinė buvo pagrobta lenkų. Vilniaus netekus, Lietuva nutraukė su Lenkija visus diplomatinis santykius, 1938 m. kovo mėnesį Lenkija staigiu ultimatumu pareikalavo, kad Lietuva nedelsiant užmegztų su ja santykius. Vyriausybė ultimatumą priėmė, ir tuo praktiškai atsisakė Vilniaus.

Naujieji, jau XX amžiaus, padalinimai prasidėjo 1939 m. Apie juos ir noriu čia pakalbėti. Kai Anglijos ir Prancūzijos derybos su Sovietų Sąjunga dėl savitarpinės pagalbos pakto baigėsi be pasekmų, tarsi bomba diplomatiname pasaulyje sprogo pranešimas, kad 1939 m. rugpjūčio 23 dieną tarp Vokietijos ir sovietų, didžiųjų Europos nusikaltėlių, buvo pasirašytas nepuolimo bei savitarpės pagalbos paktas.

Abi valstybės, Vokietija ir Sovietų Sąjunga, jau 1939 m. vasarą pradėjo neaiškius diplomatinis ryšius, kurių pagrindinis tikslas buvo išsiaiškinti, iki kiek vokiečiai buvo linkę pripažinti Sovietų Sąjungos interesus Lenkijoje bei Pabaltijo valstybėse. Rugpjūčio mėnesį Vokietijos užsienio reikalų ministras Joachim von Ribbentrop savo rugpjūčio 3 d. telegramoje Vokietijos ambasadoriui Sovietų Sąjungai grafiui F. W. von der Schulenburg pasiūlė patvirtinti, ar rusai nenorėtų „mūsų santykius iš naujo pvertinti, nesikišant į kitos valstybės vidaus reikalus“.

Gavęs tą telegramą, Schulenburg kalbėjosi su V. M. Molotov, Sovietų Sąjungos užsienio reikalų liaudies komisaru bei komisarių tarybos pirmininko pavaduotoju, ir priėjo išvados, kad Sovietų Sąjunga ne tik norėtų su Vokietija sudaryti ūkinę sutartį, bet mieliai sutiktų bandyti normalizuoti ir pagerinti abišalius politinius santykius. Jis pareiškė, jog vokiečiai buvo pasiruošę Pabaltijo atžvilgiu taip laikytis, kad būtų užtikrinti interesai Baltijos jūros atžvilgiu.

Savaitę vėliau Georgij Astachov, Sovietų Sąjungos charge d'affaires Berlyne, savo pokalbyje su dr. Karl Schnurre, Vokietijos užsienio reikalų ministerijos patarėju Rytų Europos reikalams, neaiškiai užsiminė, kad Sovietų Sąjungos nusistatymas Lenkijos klausimu galėtų būti derina-

Spalio 9 d. iškilmingai atidarytas perstatytas kelias į Vilniaus oro uostą. Didžioji šio projekto dalis buvo finansuota Europos Sąjungos ir PHARE lėšomis. Viso projekto vertė — 1,222 mln. eurų.

Vladimiro Gulevičiaus (Elta) nuotrauka.

mas su Vokietijos interesais. Tai sužinojęs, Ribbentrop rugpjūčio 14 dienos telegramo ambasadoriui Schulenburg džiaugsmingai praneša, kad skirtingos pasaulėžiūros neturėtų trukdyti abiem valstybėms protingai bendradarbiauti. Dar jam priminė, kad kapitalistinės Vakarų demokratijos esančios ir nacionalistinės Vokietijos, ir sovietinės Rusijos nenumaldomi priešai.

Rugpjūčio 16 d. telegramo ambasadoriui Schulenburg Vokietijos užsienio reikalų ministras Ribbentrop pareiškė, kad Vokietija yra pasiruošusi sudaryti su Sovietų Sąjunga nepuolimo paktą ir bendrai su ja garantuoti Pabaltijo valstybių neliečiamumą. Renkdamasi karui prieš Lenkiją, Vokietija siūlė tuojau pat siųsti Ribbentrop į Maskvą tartis ir pasirašyti atitinkamas sutartis. Jis esą galėsiųs sureguliuoti abiejų šalių interesų sferas ir aptarti Pabaltijo valstybių klausimą, o tai būtų geriausiai atitiktų išsinekan-

Gavęs tą telegramą, Schulenburg vėl kalbėjo su Molotovu ir stengėsi jį įtikinti Ribbentrop kelionės į Maskvą reikalingumu. Molotov vis tvirtino, kad pirmiausiai reikėtų pasirašyti ūkinę sutartį, ir tik po to kalbėti apie nepuolimo paktą bei protokolą. Jis ir pateikė ūkio sutarties projektą, kuri buvo pasirašyta rugpjūčio 19 dieną. Pagal ją Vokietija suteikė Sovietų Sąjungai 200 milijardų reichsmarkų prekių kreditą, kuris būtų naudojamas sovietams taip reikalingiems pirkiniams ir ginklavimo reikmenų pramonėje. Už tai Sovietų Sąjunga Vokietijai pristatytų žaliavų: medienos, grūdų ir naftos,

kurių vokiečiams visuomet trūko.

Susitarę dėl ūkinio bendradarbiavimo, abi pusės skubinosi susitarti ir dėl slapto protokolo, reguliuojančio susitarčių šalių sferas. Hitleris, kuris jau buvo numatęs pradėti žygį prieš Lenkiją rugpjūčio 1 d. neteko kantrybės, ir rugpjūčio 20 d. nusiuntė ambasadoriui Schulenburg telegramą, kurioje ragino susitikti su Molotov ir per jį perduoti Stalinui laišką, siūlantį priimti Ribbentrop audiencijai ir primenant, kad Ribbentrop atvyksias su plačiausiais įgaliojimais pasirašyti nepuolimo paktą bei protokolą.

Stalinas, matyt, suprato vokiečių norą kuo greičiau susitarti ir asmeniškai sutiko, kad Ribbentrop atvyktų į Maskvą jau rugpjūčio 23 d. Dar tą pačią dieną atvykęs, Ribbentrop susitiko su Stalinu ir Molotov. Posėdžio metu Stalinas tuojau pareikalavo, kad Latvijos Liepojos ir Ventspilio uostai būtų pripažinti sovietų interesų sferai. To matyt nelaukė Ribbentrop, ir jis telefonu paklausė Hitlerio, ar jis dėl to sutiktų? Hitleris, skubėdamas pradėti karą prieš Lenkiją, tuojau sutiko.

Turbūt niekad nesužinosime, ar tas mums nelaimingas pasitarimas buvo pasirašytas rugpjūčio 23 ar 24 d., nes derybos vyko visą naktį, ir tik ryte dr. Andor Hencke, Vokietijos užsienio reikalų ministerijos patarėjas, pasiuntė iš Maskvos į Berlyną tu nepuolimo pakto sutartį. Joje buvo trumpai aptarti reikalai dėl Japonijos, Italijos, Prancūzijos, Anglijos ir Turkijos. Buvo paminėta, kad 1936 m. pasirašytas Antikominternio paktas tarp Vokietijos ir Japo-

sius pilikalnius. Na, ir aš pagaliau pasiekiau artimą-tolimą, tik nuotraukose matytą, vietą.

Kernavė tikrai verta karališko sosto. Labai sunku aprašinėti gamtos grožį, nekartojant tų pačių, šimtų kartų sakytų, rašytų epitetų. Bet čia, nuo kur ar į ką bežvelgtum — žaliai mėlyną ramybę, platiybę, gilus senos istorijos atodūsis. Tik žvelk, tylėk ir klausyk — čia kalba šimtmečių miglose dingus Lietuva.

Istoriniai šaltiniai Kernavę mini jau 13 a., kalbėdami apie ją, kaip Mindaugo sostinę. Vėliau, Vytautas Didysis mėgdavęs čia buvoti ir net savo laisvus pasirašinėdavęs „dux Kernoviensis“.

Pirmosios nepriklausomybės metais Kernavę išgarsino jos klebonas kun. Švognylis-Milžinas. Čia jis įkūrė muziejų, rašė ir skelbė Kernavės istoriją, grožį, ir Kernavę susilaukdavo nemažai to meto turistų.

Mėgejiški archeologiniai ka-

sinėjimai čia buvo atliekami jau 19 a. pradžioje, bet sistematiškus tyrinėjimus pradėjo Vilniaus universitetas 1979 m. Jie tebetęsiasi.

Kas gali atsispirti pilikalnių traukai? Tik ne aš. Dūsaudama ir dūsaudama, įkopiau į visus tris ir laiptukus suskaičiavau: Mindaugo sostas — 117, Aukuro — 35, Lizdeikos — 153. Nors trisdešimt laiptų mažiau, negu į Šv. Petro bazilikos bokštą, bet vis tik aukšti Kernavės „kalneliai“!

Nuo kiekvienos viršūnės atsivėrė Pajautos slėnis visu rojiškos ramybės grožiu. Norėjosi, anot poeto Radausko, „tik sėdėti ir žiūrėti... ir jau nieko nenorėti...“ Bet mano draugė Alė nepalikto manęs ant Mindaugo sosto sėdėti ir žiūrėti, o nusivedė į Kernavės kleboniją-muziejų.

Pastatas tikrai šaunus — maža pilaitė. Aplinka kruopščiai ir įdomiai sutvarkyta. Pvz., Lietuvos kontūrų formos tvenkinys su žuvytėmis (ir var-

nijos, prie kurio netrukus prisidėjo ir Italija, iš tikrųjų nebuves nukreiptas prieš Sovietų Sąjungą, bet prieš Vakarų demokratijas. Susitarti abiem varžovams buvo nesunku, ypač kad jie dalinosi ne savo teritorijomis. Po pasirašymo buvo įvairūs tostai, o Stalinas net pasiūlė išgerti į Hitlerio sveikatą. Koks veidmainingumas!

Nepuolimo paktas buvo paskelbtas visam pasauliui, kuris nė nenujautė, kad tą pačią dieną pasirašytas ir slaptas pridėtinis protokolas, pagal kurį buvo pravažtas jau ketvirtasis Lietuvos — Lenkijos padalinimas. Juo nutarta, kad būsimo teritorinės pertvarkos atveju, Pabaltijo valstybės priklausantiose srityse Lietuvos šiaurinė siena bus Vokietijos ir Sovietų Sąjungos interesų sferų riba. Lenkijoje ta riba buvo numatyta ribotis Narevo, Vyslos ir Sano upių linija. Vokiečiai gavo didžiulius miestus: Poznań, Bydgoszcz, Breslaują, Lodzę, Katowicų, Krokuvą ir Varšuvą. Abu nusikaltėliai ne be reikalo sutiko, kad šį protokolą abi šalys laikys labai slaptu. Atrodo, kad prieš pasaulį gėdos vis dar šiek tiek turėjo.

Pasirašius paktą, Hitleris pagaliau gavo laisvas rankas puli Lenkiją. Vokiečių kariuomenė įžengė į Lenkiją rugsėjo 1 d. Tuojau pasiūlyta Lietuvai mobilizuotis ir patiemis iš lenkų atsiimti savo senąją sostinę Vilnių. Lietuva netgi pasiskelbė šiame konflikte būsianti neutrali ir Vilnių atsiimsianti tik taikiu būdu, o ne puldama jau byrančią Lenkijos valstybę. Po kelių savaitių jau buvo aišku, kad Lenkija bus negailestingai sumušta.

Bus daugiau

DRAUGAS, 2001 m. spalio 23 d., antradienis

3

Danutė Bindokienė

Beldžiasi Trojos arklys: ar įsileis?

Vis didėjanti įtampa Artimuosiuose Rytuose kai kurių užsienio politikų sluoksniuose kelia paniką, kad atsiranda rimtas pavojus naftos tiekimui, ypač jeigu susipriešinimas tarp Arabų pasaulio ir Vakarų valstybių dar paaštrės. Kadangi karo Afganistane pabaigos dar nematyti, tokie būsantys, atrodo, turi nemažai pagrindo, nes jau pradėdama atsigauti nuo pirminio apstulbimo, kuomet rugsėjo 11 d. Ameriką sukrėtė teroristų išpuoliai. Nors daugelis sutinka, kad kažką visgi reikėjo daryti ir teroristų peryklą sunaikinti, Afganistano bombardavimai tęsiasi jau kelinta savaitę, o rezultatai menkoki: Osama bin Laden ir jo pasekėjai nesunaikinti, šiame krašte kasdien pasireiškia nauji išpuoliai (nebe sprogimais, bet pavojingų virusų užkrėtomis), gausėja civilių aukų skaičius ir afganų vargai, kuriems užuojautos nesunku rasti ir kituose arabų kraštuose.

Ropėstis, kad staiga gali „užsirausti naftos šaltiniai“, yra visiškai suprantamas. Bet štai — atsirado „gerasis angelas“, pasisūlęs dalintis savo ištekliais. Ir kas tas geradaris? Nagi Maskva ir jos valdovas Vladimir Putin!

Rusija, kartu su savo satelinėmis Nepriklausomos Sandraugos valstybėmis, iš savo grėžinių gauna maždaug vieną dešimtadalį viso pasaulio naftos ir apie trečdalį gamtinių dujų. Tai pelniaugiausia Rusijos eksporto sritis, šimtmet jau padidėjus 9 procentais, o dar metų galas tolakai.

Taigi Kremlius pasiūlymas, kad, reikalui ištikus, galima bus remtis Rusijos nafta, be abejojimo, labai palankiai sutiktas. Tiesa, šiuo metu Rusija dar nepajėgi eksportuoti tiek naftos, kad patenkintų visus poreikius, bet, nutiesus naujus vamzdžius iš Kaspijos jūros regiono, ši galimybė būtų nesunkiai pasiekama. Iki šiol daugiausia į Rusijos naftos eksportaciją buvo įsijungusios tarptautinės bendrovės — British Petroleum ir Chevron Texaco, kurios nuo sovietų imperijos žlugimo jau yra sukišusios milijardus dolerių, kad būtų kuo veiksmingiau galima pasinaudoti Rusijos naftos ir kitomis žaliavomis. Tikima, kad nafta bus kaip tik ryšys, išlyginantis JAV ir Rusijos tarpusavio santykius. Kaip neseniai išsi-

reiškė Londone (Anglijoje) veikiančių Cambridge Energy Research Associates pareigūnas Laurent Ruseckas, „JAV ir Rusija neturėtų varžytis dėl Kaspijos jūros regiono naftos, nes tokia politika neatneša naudos nei vienai šaliai. Juk Vakarams gyvybiškai svarbu, kad Kaspijos regiono nafta kuo greičiau pradėtų tekėti“.

Visgi peršasi mintis, jog Maskvos pasiūlyta nafta yra pirminio apstulbimo, kuomet rugsėjo 11 d. Ameriką sukrėtė teroristų išpuoliai. Nors daugelis sutinka, kad kažką visgi reikėjo daryti ir teroristų peryklą sunaikinti, Afganistano bombardavimai tęsiasi jau kelinta savaitę, o rezultatai menkoki: Osama bin Laden ir jo pasekėjai nesunaikinti, šiame krašte kasdien pasireiškia nauji išpuoliai (nebe sprogimais, bet pavojingų virusų užkrėtomis), gausėja civilių aukų skaičius ir afganų vargai, kuriems užuojautos nesunku rasti ir kituose arabų kraštuose.

I Maskvos dovanas ir net iškilmingai pasirašytas sutartis pasaulis turėtų žiūrėti labai atsargiai. Kaip amerikiečiai sako — iš leopardo kailio dėmų ir geriausia vailykla negali panaikinti. Juk nereikia grįžti ir į tolimą praeitį, kad pamatytume, koks likimas ištiko taikos sutartį, 1996 m. pasirašytą su Čėčėnija. Jei gu dar prieš rugsėjo 11-ąją Amerika kartas nuo karto kritiškai pasisakydavo dėl beato-dairiško žmogaus teisių pažeidimo atveju ir apskritai rusų kariuomenės sauvaliavimo tame krašte, tai dabar vargiai bus grįžtama prie šios temos, primant Maskvos paaiškinimus, kad Čėčėnijoje kovojama su teroristais, tiek pat pavojingais, kaip Osama bin Laden gaujos.

Spalio 18 d. JAV Valstybės sekretorius Colin L. Powell Kinijoje susitiko su Rusijos užsienio reikalų ministru Igor S. Ivanov. Po susitikimo Ivanov pabrėžė, kad buvo sukurtos palankios sąlygos, padėsiančios vystyti abiem kraštams naudingus santykius. O plačiau šią temą gildins Rusijos ir JAV prezidentai numatytame susitikime.

Putin šiuo metu turi ypač gerą kortą savo rankovėje, nes Vašingtonui svarbu ne tik sutelkti tvirtą tarptautinį užnugarį, bet taip pat užsitikrinti, kad Rusija nenužygiuotų į priešų stovyklą ir neatsigręžtų prieš Ameriką. Ar už tą draugystę Maskva nepareikalaus sustabdyti NATO plėtros?

kas su 1988 m. įrašu, jau nedrąsiai skelbiančių artėjančią laisvės aušrą. Bus daugiau

ŽVILGSNIAI

NIJOLĖ JANKUTĖ

Nr.15

Gimnastiškai atkreipė mano dėmesį į būrelį žilagalvių, oriai ir rimtai prie skulptūrų stoviniuojančių.

— Atėjo tėvo aplankyti, — sako jie. Vienas žilagalvis toje grupėje esąs sūnus vieno tų galingai žengiančių komunarų.

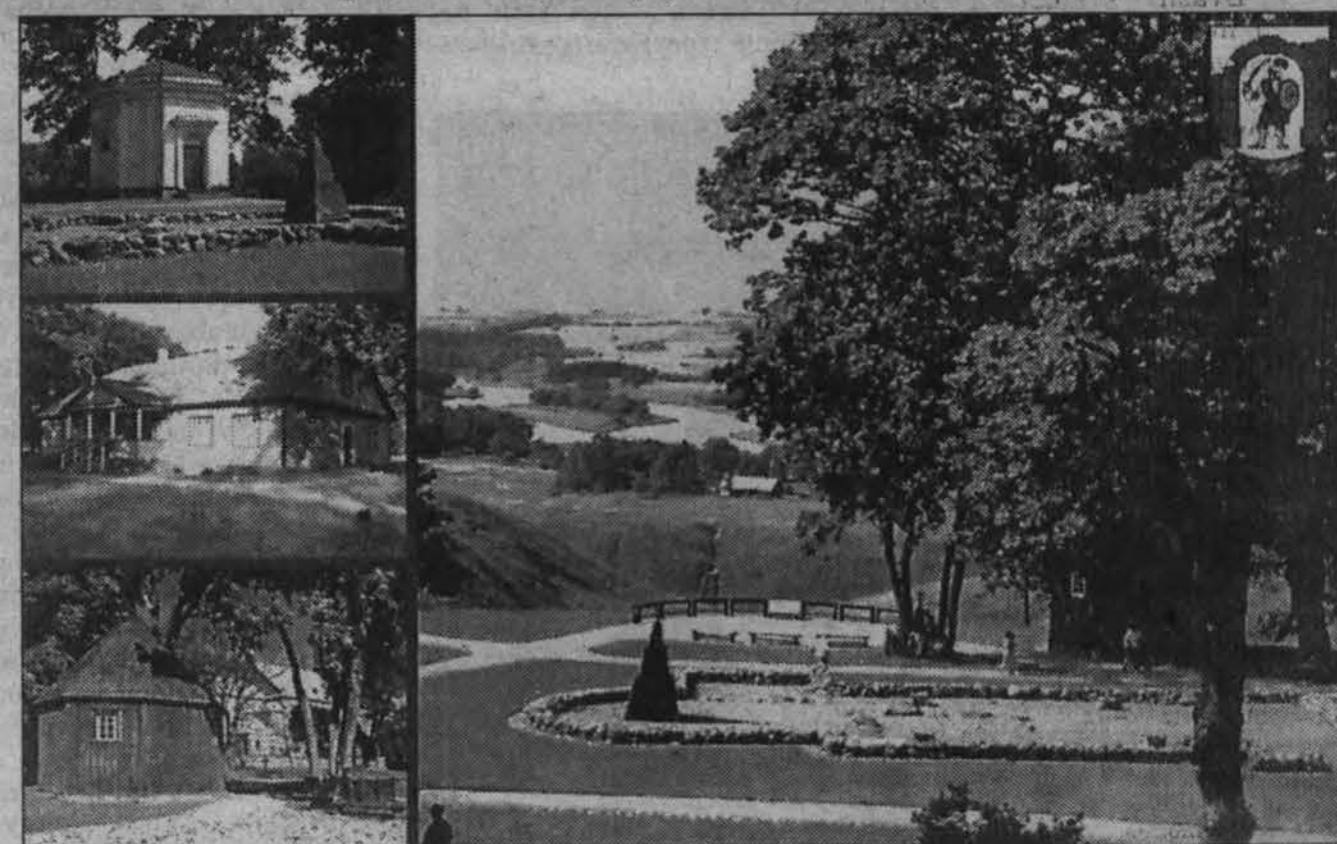
Išvažiudami dalinomis įspūdziais. Mūsų nuomonės sutapo, kad Grūto parkas nevertas barnių, pykčių ir kalbų. Bet vis dėlto nesinorėtų, kad jis virstų į Lietuvos „Disneyland“, kur žaidimai ir piknikai atitrauktų jaunimo dėmesį nuo čia rodomų asmenų istorijos ir ką jų veikla atnešė Lietuvai. Bet... ar ne pranašiški Maironio žodžiai — „Mūsų kovos ir kancijos, be ryto naktis, ar jiems besuprantamos bus?“ O reikėtų... Reikėtų, kad nors žinotų...

Žvilgsnis į Kernavę

*Saulė nuo Mindaugo sosto
Teka į mūsų namus,
Duona ant stalo paglosto,
Darbui pažadina mus!*

J. Marcinkevičius

Kai prieš 42 metus būrelis skaučių ieškojom savo naujam turtui gražaus ir prasingo vardo, vartydamos tik ką išspausdintą Lietuvių enciklopediją, sustojom prie puslapio „Kernavė“. Koks puikus, skambus žodis, o kokia karališka vieta — Mindaugo sostinė! Taip ir sutarėm — būsim kernavietės, tik ne anapus Neries, bet anapus Atlanto! Žinoma, tuo metu nei viena netikėjom, kad kada nors teks aplankyti Kernavę. Teko ilgai laukti, kol atėjo toji netikėta ateitis. Dabar jau ne viena kernavietė įkopė į karališkuo-

Kernavės vaizdas. Dešinėje: Vytauto Didžiojo statytos baznyčios pamatų konturai.

IŠTVERMINGAS TIKĖJIMAS

29 eilinis sekmadienis

Skaitiniai iš „Išėjimo knygos“ ir Evangelijos parodo, jog ištvermė gali nuveikti tai, kas iš pirmo žvilgsnio atrodo neįmanoma. „Išėjimo knygoje“ aprašytas mūsų tarp neseniai iš Egipto išėjusio Izraelio ir klajoklių amalekitų. Kol Mozė, stovėdamas ant kalvos, laiko rankas iškelęs, pergale lydi Izraelį, kai jis nuleidžia rankas, kovos sėkmė persimetama Amaleko pusėn. Galiausiai Aaronas ir Huras atėjo į pagalbą Mozėi, parėmė jo rankas, kol buvo pasiekta galutinė pergalė. Ankstyvosios Bažnyčios teologai šiame skaitinyje išveždavo pamoką apie ištvermingos maldos galią. Bažnyčia susieja šį skaitinį su Evangelijos palyginimu apie atkaklią našlę, tačiau Mozės iškeltos rankos reiškia ne tik maldos nuostatą, bet ir pranašišką gestą. Išskeltomis rankomis Mozė rodo pergalę. Tai nėra vien tik psichologinis karių padrąšinimas, tai religinis gestas, simbolizuojantis išganingą Dievo buvimą. Šią mintį patvirtina ir pasakojimo pabaiga. Mozė pergalės vietoje pastatė aukurą ir praminė jį „Viešpats yra mano vėliava“.

Šventasis pasakojimas nepateikia batalinių scenų. Mūsų dėmesys nukreipiamas ne į pagrindinį karo vadą Jozuę, bet į maldai vadovaujantį Mozę. Jo iškeltos rankos simbolizuoja Dievo paliepimą. Išrinktajai tautai reikia užkariauti tai, ką Dievas jai nori duoti. Slėnyje kovojantys kariai turi matyti ant kalvos stovintį savo vyriausiąjį vadą, žvilgsniu apimantį visą kovos lauką. Kai Mozė nuleisdavo rankas, kovojantys žydai suprastavo tai kaip blogą ženklą. Šventasis autorius sako, kad iš tikrųjų vadovo laukiama, kad jis nenuilsdamas vestų, žadintų, nepaliaudamas melstųsi ir niekuomet neparodytų nė menkiausio vilties netekimo ženklo. Tai tikėjimo galutinė Dievo pergalė išraiška.

Antrasis skaitinys patvirtina mūsų tikėjimą Šventojo Rašto įkvėptumu. Dievas įkvėpia savo Dvasios į paprastus ir vargingus žmogiškuosius žodžius, suteikdamas jiems savo gyvybės, galios ir išganymo valios. Laimingi tokie kaip Timotejus, „nuo vaikystės pažįstantys Šventuosius Raštus“. Laimingas tas, kuris gerisi Šventojo Rašto skonių pagal gyvąją Bažnyčios tradiciją. Dievo žmogus visų pirma yra Biblijos žmogus. Šventasis Raštas mus nuolat ragina žadinti kitų tikėjimą. Šventojo Rašto klausomės ne kritiškai ausimi, norėdami išgirsti tik senovės tautų istoriją. Mūsų klausymas yra egzistencinis, kviečiantis atsiversti ir priimti Dievo siūlomą sandorą.

Evangelijos skaitinio pamoka apie atkaklią maldą yra aiški. Lukas net pakomentuoja palyginimo prasmę prieš jį pasakodamas: „Jėzus pasakė jiems palyginimą, kaip reikia visuomet melstis ir niekuomet nepaliauti“. Pats palyginimas vaizduoja našlę, prašančią nedoro teisėjo apginti ją nuo skriaudiko. Šis išpildo jos prašymą ne todėl, kad ją rūpintųsi, bet tiesiog norėdamas jos atsikratyti. Ne kartą Evangelijos palyginimuose pastebime, jog nereikia per daug susitelkti į detales. Neturėtume manyti, kad Jėzus palygina Dievą su nedoru teisėju, tarsi Dievas išklaustų mūsų maldas vien todėl, kad nebūtų varginamas. Iš tikrųjų Jėzus supriešina teisėją su Dievu sakydamas, jog jeigu nedoras žmogus gali veikti pozityviai, tai juo labiau taip daro mūsų dangiškasis Tėvas. Jei mes tikėdami atliekame tai, į ką kviečia Dievas, dieviškasis atsakas galiausiai ateis. Gelbstinti Dievo ranka lydi mus nuolat. Išbandymas reikalingas ne Dievo rankos galbei, bet mūsų tikėjimui. Teisėjas, trokštantis ramybės, primena bičiulį, netinkamą laikui atėjusį pasiskolinti duonos (Lk. 11,7). Jėzus dažnai pasitelkia rabinų pamėgtą argumentaciją *a fortiori*. Jeigu nedoras teisėjas nusileido beteisės ir neturtingos našlės prašymui, apgindamas jos teises, tai tuo labiau su mumis panašiai elgiasi Dievas. Jis išklauso vargšų nepaliaujamai kantiškai. Jis išklauso mūsų maldų, nes esame jam ne svetimi, bet bičiuliai, maža to, esame išrinktieji, išrinktųjų bendruomenė. Dievas išgirsta ir suprantą, kai šaukiamės jo nerimastingai skųsdamiesi dėl be-
dų. Ir jei kartais tenka palaukti, tai nereiškia, kad Dievas atmeta mūsų prašymus. Jis nori išbandyti mūsų ištvermę ir išgryninti mūsų motyvus: „Netrukus jis apgins jų teises“. Šiuo palyginimu Jėzus atsiliepia į savo mokinų nuogastavimus dėl mirties ir jiems ne visai suprantamų ateities perspektyvų. Juk Mokytojas išėjo, kad mūsų laukia šmeižtai, kentėjimai, kankinimai ir mirtis. Tačiau gailiausiai Jėzus valdingai taria: nebijokite, jūs esate Dievo išrinktieji. Palyginimo pabaigoje užsimenama apie Žmogaus Sūnaus antrąjį atėjimą slėpiningu klausimu: „Bet ar atėjęs Žmogaus Sūnas beras žemėje tikėjimą?“ Evangelistas Lukas šiuo palyginimu padarė ištvermingai melstis laukiant Jėzaus antrojo atėjimo. Bažnyčia taip ir daro, ir tai ypač liudija Eucharistijos maldos. Melsdamiesi „Tėve mūsų“, mes taip pat prašome „teatinie Tavo karalystę“.

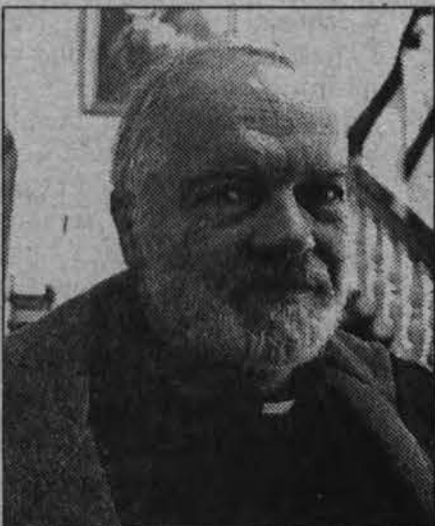

Popiežius Jonas Paulius II su Vatikaną 1997 m. aplankiusiais ir popiežiaus priimtais vaikais iš Lietuvos. Carlo Riccardi nuotrauka.

Naujajame Testamente yra užuominų apie visuotinį atsietimą nuo tikėjimo laikų pabaigoje (Mt 24,10-12; 2 Tes 2, 3). Daugelio meilė atšals. O kas ištvers iki galo, bus

išgelbėtas (Mt 24,12). Šiandien aktualiau negu bet kada skamba šis palyginimo pabaigoje užduodamas Žmogaus Sūnaus klausimas.

AKADEMINĖS SIELOVADOS CENTRAS

Kun. Antanas Saulaitis, SJ. A. Žiūno nuotr.

Sunerimau, kai po šv. Mišių Vilniaus Šv. Jonų bažnyčioje perskaičiau bendruomenės nariams pasiūlytą šios bažnyčios Pastoracinės tarnybos parengtą lapelį, pavadintą „Laiškas bundantiems, ieškantiems, randantiems“.

Tame laiške, be kita ko, pranešama „dviprasmiška“ naujiena: „Didžiausia ir liūdniausia naujiena yra ta, kad iš mūsų bažnyčios rektoriaus pareigų pasitraukia tėvas Antanas Saulaitis. Didžiausia ir linksmiausia naujovė yra ta, kad jis išeidamas nepanoro skirtis su savo „lepetiške“, pramžių filosofo išmintimi, karšto jaunulio meile, todėl netilpo pro siauras Šv. Jonų bažnyčios duris ir buvo priverstas likti šiaip. Nuostoliai nedideliai, nes bažnyčios rektoriaus regalias, kurios visai visai nebetilpo į Tėvo Antano sklidinai pilną užantį, atiteko mūsų visų tyliai pamiltam tėvui Algijui Baniuliui. Taigi, bendruomenė nuo šiol turės du tėtukus, o tai reiškia – dvigubai daugiau išminties, dukart tiek meilės ir visas „lepetiškes“.

Prieš priėmiant kun. A. Saulaitį, SJ, pasiteiravau apie tą „didžiausią ir liūdniausią“ naujieną – ar tas jo pasitraukimas iš bažnyčios rektoriaus pareigų tikrai yra savanoriškas, juo labiau, kad iš JAV atvykus A. Saulaitiui ir jam pradėjus čia eiti rektoriaus pareigas, Šv. Jonų bažnyčioje tapo daug kas kitoniškesnė, negu kitose Vilniaus bažnyčiose. Ir šv. Mišios, ir pamokslai – viskas skaidriau, dvasingiau, naujoviškesnė, net ir studentų, kito jaunimo giedamos giesmės negirdėtos, netradicinės – šviesesnės, gal ir linksnesnės. Vis garsiau girdėjosi apie įdomų, vaisingą kun. A. Saulaitio darbą su akademiniu ir šiaip jaunimu, apie vasaros žygį į Palusę, kitas

dvasingas, patrauklias ir linksmas stovyklas gamtoje. Girdėjau, kad A. Saulaitis, būdamas šis palyginimo pabaigoje užduodamas Žmogaus Sūnaus klausimas.

Kun. A. Saulaitis, kaip ir visuomet, skaidriai, nuoširdžiai šypsodamasis, patvirtino, kad iš tiesų bažnyčios rektorius pareigos jam ėmė trukdyti atlikti naują, kur kas didesnės apimtį darbą negu iki šiol. Tai Lietuvos kardinolo A. J. Bačkio neseniai įsteigtas Vilniaus Akademines sielovados centras. Jam vadovauti ėmėsi A. Saulaitis. Taigi jo darbo barai iš tiesų praplėtėsi. Juk jei anksčiau jis rūpinosi vien Vilniaus universiteto, tai nuo šiol – visų sostinės aukštųjų, net aukštesniųjų mokyklų akademine sielovada. O kad būtų aiškesnė jo veikla, tėvas A. Saulaitis man padavė lankstinuką, kuriame išdėstyta Vilniaus Akademines sielovados centro (VASC) programos.

Pasirodo, kad šis tėvo A. Saulaitio, SJ, vadovaujamas centras – tai oficialus Katalikų Bažnyčios atstovas Vilniaus aukštesiosiose ir aukštesniosiose mokyklose bei studentų miesteliuose. Centras tarnauja ne tik studentams, bet ir dėstytojams bei mokyklų vadovybėms ir visiems asmenims, susijusiems su akademiniu ugdymu. Kuriam stipri, aktyvi ir svetinga akademinė bendruomenė, kuri jungiasi Dievo garbinime, studijose ir vienyjasi teisingumo darbams.

Jau pradėdamos vykdyti įvairialypės akademinio ugdymo, sielovados programos. Katedrų arba tikėjimo gilinimo programos dalyviai gali ne tik pasirengti Krikšto, Sutvirtinimo ir Eucharistijos sakramentams, bet ir giliau susipažinti su katalikų tikėjimu, klausyti, diskutuoti su kitais ieškantais žmonėmis, prieštarauti ir būti išklaustytiems.

Jau anksčiau tėvas A. Saulaitis Šv. Jonų bažnyčios bendruomenėje puoselėjo šv. Ignaco arba maldos pratybas, padedantias atpažinti Dievo veikimą kiekvieno gyvenime. Praėjusiais mokslo metais šv. Ignaco pratybas po 8 mėnesių pratybų sėkmingai užbaigė nemažai akademinio jaunimo. Dabar šie žmonės renkasi į mažas bendruomenes ir toliau gilina ir dvasingumą kasdieniniame gyvenime.

Numatyta taip pat Šventojo Rašto studijų programa. Šv. Jonų bažnyčioje rengiamose susitikimuose bus studijuojamas Šventasis Raštas, dalijamasi išgyvenimais, meldžiamasi. Bus ir diskusijų klubas, vyks paskaitos, pokalbiai įvairiomis aktualiomis temomis, pakviečiant įvairių sričių specialistus, paskaitininkus. Jau anksčiau akademines sielovados veikloje čia dalyvavo apie 70 įvairių sričių krikščionių dėstytojų ir pastoracijos darbuotojų.

VASC programose daug dėmesio skiriama vaikams ir paaugliams. Sekmadeniais 11 valandos šv. Mišių metu bažnyčiose esančiose atskirose patalpose studentai mažiems vaikams kalba apie gyvenimą, tikėjimą, su jais žaidžia, gieda, dainuoja, šoka, piešia. Rengiamos moksleivių popietės ir tėvėlių tikėjimo gilinimo susitikimai. Panašus Vaikų dienos centras pradėjo veikti Saulėtekio studentų miestelyje. Tuo metu, kai tėveliai ar mamytės studijuoja ir dirba, jų vaikai čia gali linksmai ir įdomiai praleisti laiką.

Šv. Jonų bažnyčioje pradeda veiklą ir VASC programoje numatyta socialinės pagalbos tarnyba. Tai nuolatine veikla, prie kurios kviečiama prisidėti visus kas gali ir kiek gali. Šia veikla stengiamasi palengvinti tiek dvasinį, tiek materialinį vargą. Lankomi ligoniniai ir vienišai, net savarankiškai gyvenantys žmonės. Ieškoma ir randama finansinės paramos studentams.

Programoje taip pat numatyti jaunimo ir vadovų saviugdų seminarai. Bus mokomasi vadybos ir karjeros planavimo, pastoracijos pagrindų, ugdomasi dvasiškai. Svarbu ir kreditais vertinami kursai. Tai laisvai pasirenkami kursai, skirti visiems norintiems gilintis į krikščioniškąjį dvasingumą. Šiuos kursus gali lankyti visų aukštųjų mokyklų fakultetų bei kursų studentai. Kursai skirti tiems, kurie nebijo išsakyti ir pagrįsti savo nuomonę, skaityti įdomią literatūrą, gilintis ir diskutuoti netradicinėmis, aštrius tikėjimo, Bažnyčios gyvenimo ir veikimo pasaulyje klausimus. Čia didelis dėmesys skiriamas Vatikano II Suvažiavimo nurodymams, šiuolaikinei kultūrai. Kursus veda pats tėvas A. Saulaitis, SJ, Aušra Karaliūtė, SJE, dr. Giedrė Butkienė ir kiti lietuviai bei talkininkai. Kursus galima lankyti Vilniaus Pedagoginiame, Gedimino technikos universitetuose, Muzikos, Dailės akademijose.

Tiek šiuose kursuose, tiek kitose programose dalyvauja ir kiti kun. A. Saulaitio talkininkai, aukštųjų mokyklų krikščionys dėstytojai. Jie daug padėjo neseniai įvykusioje konferencijoje. Jos metu

S K E L B I M A I

Paslaugos

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turli Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS. H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

Atlieku dažymo darbus iš lauko ir vidaus. Butų remontai už prieinamą kainą. Tel. 708-499-3279, Algirdas.

Parduoda

Kaune parduodu butą, naujai statytą prieš du metus. Skambinti tel. 011-370-7-314-898.

Nekilnojamas turtas

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 229-8761
HOME (708) 425-7160
MOBIL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas patarimas
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Siūlo darbą

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Reikalingi darbuotojai
parduotuvių valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

ROOFERS
Need SHINGLERS to start immediately Chicagoland area.
Tel. 815-405-8589.

užsiemimams, vykstančius Šv. Jonų ir kitose bažnyčiose. Ten bus vieta susitikti, pabūti drauge, padiskutuoti, pasimelsti, paskaityti katalikišką spaudą. Jau yra ir VASC elektroninio pašto adresas: vasc@takas.lt Rengiamas ir interneto puslapis.

Algimantas Antanas Naujokaitis

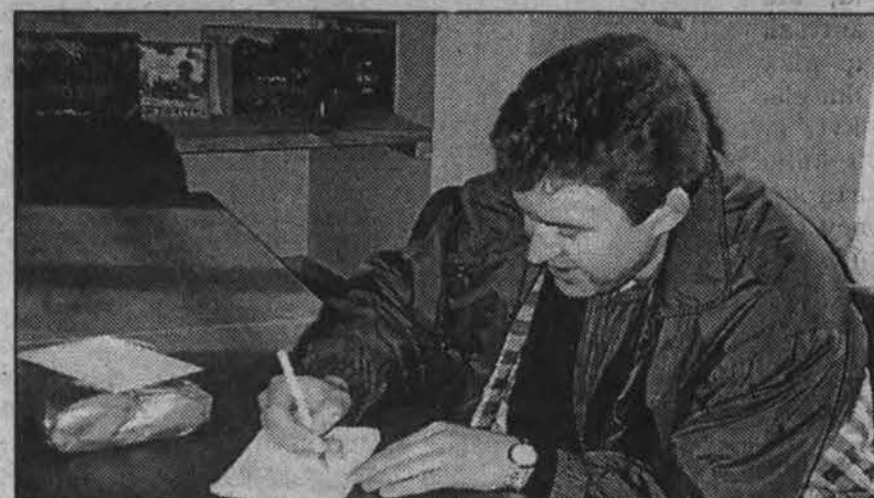
„KAD KRISTUI GIEDOTŲ VISA LIETUVA“

Rugsėjo 18 d. pal. Kauno J. Matulaičio vienuolyne surengtoje konferencijoje „Kad Kristui giedotų visa Lietuva“ dalyvavo Panevėžio vyskupas J. Preikšas ir per 20 kunigų, vargonininkų, muzikų iš Kauno, Vilniaus, Panevėžio, Kaišiadorių, Telsių ir Vilkaviškio vyskupijų.

Pagiedojus giesmę „Apšvieks mane, Šv. Dvasia“, konferencijos dalyviai pasveikins ir visiems Dievo palaimos palinkėjęs vyks. J. Preikšas priminė, kad šioje konferencijoje bus apžvelgtos bendruomeninio giedojimo Lietuvos bažnyčiose problemos ir naujo liturginio giesmyno išleidimo galimybės. Pasak vyskupo J. Preikšo, praėjusiais jubiliejiniais metais Vilniuje vykusio giesmių šventės „Kad Kristui giedotų visa Lietuva“, kurioje dalyvavo per 4,000 giesmininkų iš visos Lietuvos, parodė žmonių norą giedoti kartu, todėl ši norą reikia skatinti ir palaikyti. Vysk. J. Preikšas taip pat pasidžiaugė, kad 7 žmonių komisija jau įvertino ir atrinko giesmes, tinkamas įvairaus muzikinio išsilavinimo ir amžiaus žmonėms. Vyskupas J. Preikšas akcentavo klebono ir vargonininko bendradarbiavimo ir teigiamo požiūrio į bendruomeninį giedojimą bei naujų giesmių

įtraukimą į Eucharistijos šventimą svarbą. Jonavos dekanas kun. V. Grigaravičius pasidalijo mintimis apie tai, kad diegiant bendruomeninį giedojimą labai svarbu geranoriškas kunigo, vargonininko ir tikinčiųjų bendruomenės nusteikimas ir bendradarbiavimas. Kauno muzikos akademijos prof. A. Kubiliūnas kalbėjo apie bažnytinio choro ir bendruomeninio giedojimo santykį nūdienos bažnyčiose. Pasak profesoriaus, norint išlaikyti šimtmečiais puoselėtą muzikavimo formą bažnyčiose, reikia parengti profesionalius vargonininkus, kurie, sumaniai bendradarbiaudami su parapijos klebonais, skatintų bendruomeninį giedojimą visose Lietuvos bažnyčiose. Didelis bendruomeninio giedojimo entuziastas mons. K. Senkus konferencijos dalyviams supažindino su giesmyno rengimo padėtimi, pristatė keletą giesmių, kurios galėtų būti įtrauktos į naują liturginį giesmyną. Vysk. J. Preikšas įpareigojęs giesmyno rengimą ir išleidimą informuoti Lietuvos Vyskupų konferenciją. Siūlyta, Lietuvos Vyskupų konferencijai pritarus, liturginio giesmyno leidėjui paskirti Vyskupų liturginę komisiją.

BŽ, 2001 m. Nr. 18

Visų Šventųjų parapijos Vilniuje klebonas kun. Jonas Varaneckas, įkūręs globos namelius, kuriuose užuovėja randa jau septyni benamiai vaikai.

Vysk. Jonas Kauneckas su būreliu tikinčiųjų po Mišių šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje sekmadienį, spalio 14 d. Vyskupas buvo atvykęs į JAV Lietuvių Bendruomenės 50 metų jubiliejinę šventę.

Indrės Tijūnelienės nuotrauka

GERBK MŪSŲ ISTORIJA

Tikėjome, kad 50-čio proga išleistame bendruomenės leidinyje, rašant apie apylinkes, bus tinkamai pristatytas Pasaulio lietuvių centro įsteigimas. Centro įsteigimas nėra toks mažas ir turėtų būti apylinkės pasididžiavimas. Gaila, rašančioji N. Nausėdienė nerado reikalo šio įvykio ne vienu sakiniu paminėti. Tuometinė apylinkės valdyba įdėjo ne tik daug darbo, bet ir savo asmeniškų lėšų šio centro įsteigimui. Esame nustebinti tokiu mūsų apylinkės istorijos nepaisymu.

Pastaba — Įsteigimo metu teko būti Lemonto LB apylinkės ir PLC pirmosios tarybos pirmininku.

Vytautas Šoliūnas
Lemont, IL

BENDRUOMENĖS
MINĖJIMAS

Gerbiu visus LB 50 metų minėjimo rengėjus ir prelegentus. Kai kuriuos nebologai pažįstu, nes su jais dirbu LB daug metų. Be to, visiems yra maloniau girti nei išreikšti savo nepasitenkinimą. Pagaliau mūsų visuomenėje didžiausi kritikai nei darbu, nei finansiškai neremia lietuviškos veiklos. Todėl man yra gaila pastebėti, kad minėjimo dalis, Akademinė, priminė laidotuves. O juk turėjo būti džiaugsmo šventė, nes Bendruomenė puikiai gyvavo 50 metų ir dabar dar stipriai veikia. Pagarbavau, kad man viename tikrai liūdna: gal todėl, kad per ilgai gyvenu Kalifornijoje ir atitolau nuo savo jaunystės dienų draugų iš Čikagos ir Urbanos, gal todėl, kad įkritau į depresiją po terorizmo įvykių New Yorke.

Bet, pažūrėjęs į šalia sėdintį liūdną veidą, nutariau, kad aš ne vienas. Kalbos buvo pamokslavimas choristams. Kodėl neišspausdinti puikias prelegentų kalbas „Draugo“ kultūros priede, kad visi, kas nori pasiskaityti? O gal galima turėti du minėjimus: akademinę ir meninę dalį atskirai, kad galima būtų pasirinkti, į kurią eiti.

Mano nuomone, daugiau kaip 80 proc. dalyvių buvo per 65 metų. Jeigu atsiminsime svečius iš Lietuvos, tai amžius vidurkis dar padidės. Tas rodo, kad tokiais minėjimais nepritrauksime jaunesnių lietuvių, įskaitant ir trečios bangos. Iš publikos plovimų buvo aišku, kad daugumai meninė dalis patiko daugiau negu akademinė. Kokia būtų buvusi laimė, jeigu akademinė dalis būtų susidėjusi iš garbės bangučių pristatymo ir premijų įteikimo jaunimo organizacijoms!

Zigmas Viskanta
Rancho Palos Verdes, CA

DĖL PRANEŠIMO

Neseniai grįžau, kelis mėnesius praleidusi Lietuvoje. Ten man buvo įrodinėjama, kad, kaip „amerikonė“, esu siauro akiračio, naivi, neišmanau nieko, net ir apie moterišką eleganciją. O ką jau besakyti apie kasdieninę lietuvių kalbą? Senoviška ir dar kartą senoviška. Ką gi, nejauginsies? Išklaučiau savotiškai iškreiptus moralus ir grįžau namo.

Spalio 17 d. „Draugo“ skaitau D. Badarienės, trečiosios bangos JAV LB Krašto valdyboje esančios narės, XVI tarybos sesijos metu duotą pranešimą ir išpuolis panašiai sukrečiantis. Jame yra tiesos, bet taip pat yra ir didelė dozė iškreiptų faktų bei savotiš-

kų verkšlenimų, mėginant minkštinti klausytojo ir skaitytojo ausį.

Nieko naujo autorė nepasakė, rašydama: „Prieš šį garbingą jubiliejų teko matyti labai daug senų Lietuvių Bendruomenės aktyvistų fotografijų“. Aktyvistų?! O, Viešpatie! „Daugelyje jų pastebėjau tuos pačius veidus, vis giliau ir giliau išvogtus metų naštos“.

Gerbiu autorės pastabumą raukšlėm, tačiau ta leksika, kaip ir tie iškreipti moralai, vargiai atliks darbą, kuriam ji buvo kviesta. Prieš metant pirštine į tuos, kurie prašo sumokėti už naudojamas patalpas, patariu susitikti su Jaunimo centro ar Pasaulio lietuvių centro savanoriais darbuotojais ir valdybom, ar gal net ir dar aktyviau įsijungti į šį didį lietuviškų institucijų išlaikymo darbą. To linkiu ir visiem kitiems, kurie galvoja, kad atsakomybė vis dar yra kažkieno kito darbas.

Liūda Germanienė
Lisle, IL

MINTYS JAV LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS
SUKAKTIES PROGA

Spalio 13-14 d. Čikagoje buvo paminėta JAV Lietuvių Bendruomenės 50-oji sukaktis. Visą laiką Lietuvių Bendruomenė ir organizuotas lietuvių sporto judėjimas šiame krašte ėjo koją į koją. Lietuviai sportininkai kartais pasirodavo Lietuvių Bendruomenės didžiųjų renginių programų dalyse. Sporto darbuotojai, įvairių sporto klubų veikėjai: Algis Rugienius, Algirdas Bielskus, Rimas Dirvonis, Pranas Gvildys, Algis Tamoliūnas — yra buvę JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkais sporto reikalams, nors neteikiant jiems dėmesio ir lėšų. Dabar tokiu yra Rimas Gedeika. Sporto reikalų atstovai yra buvę ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybose.

Ir kaip buvo galima jaustis, kuomet „Čiurlionio“ galerijoje išstatytoje JAV Lietuvių Bendruomenės jubiliejinėje parodoje nematėme jokios nuotraukos iš sportinės veiklos, o kitų organizacijų ar grupių veiklą atžymintųjų čia buvo dešimtimis, gal net šimtais? Buvo pažymėti tokie vietiniai, kurie gyvuoja vos kelis metus. Galimas dailtas, jog šios parodos techniškas ruošėjas Leonas Narbutis nieko apie lietuvių sportą Amerikoje negirdėjo, bet argi nebuvo žmonių, kurie jam galėjo ir turėjo tai pasakyti?

Taip pat čia bent trumpai norisi iškelti ir kitą skaudų bei keistą faktą. Po šios parodos atidarymo, Jaunimo centro didžiojoje salėje buvo akademinė, kurios metu buvo pažymėtos keturios lietuvių organizacijos už jų įnašą. Tai buvo skautai, ateitininkai, Lietuvos Vyčiai ir tautinių šokių šokėjų grupės (dar buvo pagerbtas ir Lietuvių fondas). Tačiau ir čia sporto sąjūdžiui neliko pažymėjimo ženklų, nepaisant, kad lietuviai sportininkai turbūt padarė žymiai daugiau negu kai kurių aukščiau minėtų grupių žmonės.

Apie tai būtų galima daug aiškinti, kalbėti ir net šaukti. Bet visad mūsų žymūs veikėjai neskyrė didesnės lietuvių sportui reikšmės, jos neskiria ir dabar. Čia mes tik konstatuojame liūdną faktą ir tiek, net nelabai tikėdamiesi, kad ateityje būtų kitaip. Tačiau bent retkarčiais tiesą pasakyti, aš manau, reikia!

Šiandien, kada visas civilizuotas pasaulis sportą ir spor-

Seduvos malūnas.

Jono Rimkaus (Elta) nuotr.

VIS KELIAUJAM

Neseniai Lietuva išsirinko naują Seimą. Mėnesis po to įvykio, Seimo nariai susidarė metinį užsienio kelionių maršrutą. Prieš porą mėnesių Lietuvos spauda pranešė, kad tų kelionių biudžetas jau yra tuščias ir kad ne dvylikai atstovų, o tik dviem bus galima keliauti į Kiniją.

Jau nuo 1949 m. rudens dalyvaujant šio krašto lietuvių sportiniame judėjime ir populiariau sportą Amerikos kontinente gyvenančių mūsų tautiečių eilėse, tikrai teko matyti, kokią svarbią rolę čia atliko organizuota lietuvių sportinė veikla — ir mūsų jaunimui, ir visuomenei.

Deja, tas buvo pasiekta be didesnės Lietuvių Bendruomenės veikėjų — viršūnių paramos. Turbut ir toliau taip prisieis veikti, nes praėjusio savaitgalio įvykiai prosvaisčių nežada. O būtų gera, kad šie, mano pranašavimai neišsipildytų...!

Edvardas Šulaitis
Cicero, IL

Neseniai Lemonte vyko JAV Lietuvių Bendruomenės 50-mečio sukakties renginys, į kurį iš Lietuvos atvažiavo penki Seimo nariai, du ministrai ir pora Seimo darbuotojų. Klausimas kyla, kas padengė šių visų dalyvių kelionių išlaidas? O gal tiksliau reikėtų klausti, kas Lietuvoj vėl nukentės: pensininkai, mokytojai, ūkininkai, našlaičių namai...

„Lapatai, lapatai, Lietuvėlei bus gerai...“ Tik ne šiandien, ir ne rytoj...

Zenonas Mereckis
Lemont, IL

AR MANE SUPRATO?

Z. Jurys „Draugo“ Nr. 183 užpuolė mane ir net melagių išvadino. Jei būtų atidžiai man pasisakymą paskaitęs, galbūt kitaip būtų supratus. Juk mes visi turime teisę savo nuomonę pareikšti ir Z. Juriui manoji neturėjo užkliuti. Juk rašiau, „jei paaukojai kam pinigų, tai yra ne tavo ir negali nurodyti, ką su jais daryti“.

Aš esu artimai susipažinęs su vienuolyno ir Kultūros židinio stoviu, nes mano brolis pranciškonas yra buvęs vienuolyno viršininku. Kaip saujelė lietuvių, nors viena kartą ir susirinko jų 300, pajęs išlaikyti Kultūros židinį?

Man gaila, kad niujorkiečiai deda tiek daug pastangų šiam reikalui, skaldydami tarp savęs. Mes turime eiti su gyvenimu. Juk keičiasi laikai, keičiasi ir gyvenimo pareikalavimai. Man atrodo, nėra etiška visą laiką pulti dvasininkiją.

Stasys Prakapas
Toronto, Canada

Mielam draugui

A. † A.

ROBERTUI ČEPELEI

išėjus į Amžinybę, nuoširdžiai užjaučiame jo Žmoną, mūsų mielą ONUTĘ, jų dukras VIDĄ ir DALIĄ, sūnus RIMĄ ir LINĄ bei kitus artimuosius.

Rūta ir Albertas Bartkai

Nijolė ir Stasys Bikulčiai

Aldona ir Elegijus Kaminskai

Milėta ir Aleksas Lauraičiai

Dana ir Feliksas Lukauskai

Rūta ir Jonas Spurgiai

Aldona ir Pranas Totoraičiai

A STAR ALLIANCE MEMBER

How easy is it to get from Chicago to Vilnius?
As easy as SAS.

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus® or SAS EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

It's Scandinavian

SAS
Scandinavian Airlines

A. † A.

Mokytojas ir skulptorius

PETRAS VĖBRA

Mirė 2001 m. spalio 19 d., sulaukęs 93 metų.

Velionis buvo vyras a.a. Irenos Vėbrienės-Vadopalaitės. A.a. Petras gimė Lietuvoje, Radžionių kaime, Rokiškio apskrityje. Amerikoje išgyveno 52 metus. Gyvenimo kelią baigė savo namuose Čikagoje, Gage Park apylinkėje.

Atsisveikinimas su a.a. Petru įvyko sekmadienį, spalio 21 d., Petkus Marquette laidojimo namuose. Po gedulingų šv. Mišių pirmadienį, spalio 22 d., švč. Mergeles Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, velionis buvo palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia a.a. žmonos Irenos ir a.a. sūnėno Petro Čelkio.

A.a. Petras buvo didelis Lietuvos patriotas, daugelį metų priklausė Lietuvių Bendruomenei, Amerikos Lietuvių Tautinei sąjungai ir Korp. Neo-Lithuania.

Nuliūdę liko: duktė Romana su vyru Allan Karlove; anūkė Rita Masini su proanūkiais Mark, Paul ir Monica; anūkas Gregory Karlove su žmona Bettina ir proanūkiais Nicole ir Alexander; taip pat kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Nuliūdusi duktė su šeima

A. † A.

MARIJAI POLTERAITIENEI

išėjus į Amžinybę, nuoširdžiai užjaučiame DANUTĘ ir inž. ALGĮ LIAUGAUDUS bei visą jų šeimą.

Rene ir Onutė Damaitė Fielding

Marija, Scott ir Nathan Yenerich

Krikšto duktė Krista Fielding

Chandler, AZ

Stanford University, CA

A. † A.

BRONEI VARIAKOJIEI

Kalifornijoje mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamo vyrui VILIUI ir sūnui VIDMANTUI su šeima, prisimenant jos muzikinį talentą ir gražų giedojimą mūsų bažnyčioje.

Ev. Reformatų parapija Čikagoje

A. † A.

ALINAI DOMANSKIENEI

mirus, jos vyrui VANDELINUI, Ateitininkų namų rėmėjui, sūnams JONUI ir RIMUI bei marčiai PRANUTEI, buvusiai Ateitininkų namų valdybos narei, reiškiamo nuoširdžiai užuojautą.

Ateitininkų namų valdyba

PADĖKA

A. † A.

GENOVAITĖ JUŠKIENĖ

Mūsų mylimia Mama, Uošvienė, Bobutė ir Sesuo mirė 2001 m. liepos 25 d. St. Petersburg, FL, ir buvo palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia savo vyro Juozo, marčios Zitės ir anūkės Simutės.

Nuoširdžiai dėkojame kunigams: Br. Antanui Grabnickui, OFM, dr. Matui Čyviui, J. Kuzinskiui ir A. Paliokui už atnašautas šv. Mišias, maldas koplyčioje ir kapinėse.

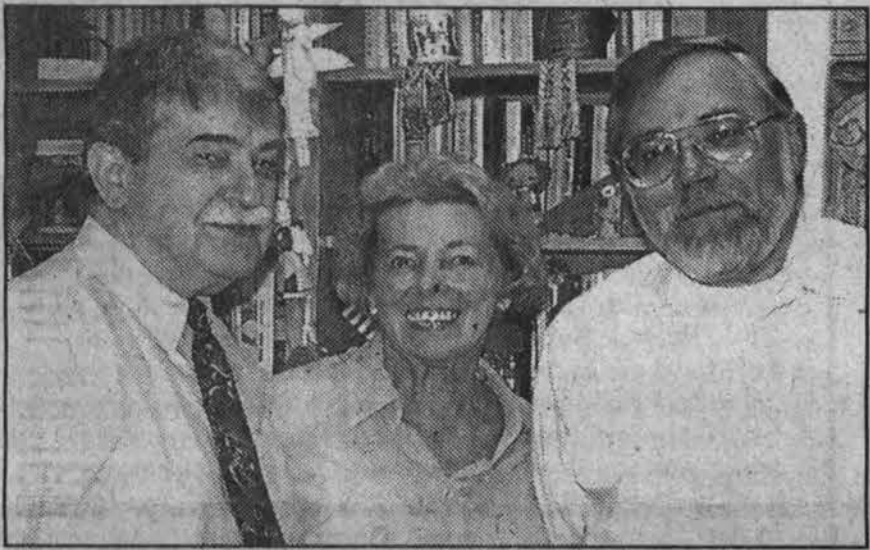
Dėkojame St. Petersburgo vyrų bažnytiniam vienetei, giedojusiam šv. Mišių metu ir R. Sokui, vargonavusiam bažnyčioje Lemonte.

Nuoširdi padėka visiems pažįstamiems, giminėms ir draugams už užprašytas šv. Mišias, gėles, užuojautas ir aukas įvairioms lietuviškomis organizacijoms a.a. Genovaitės vardu. Didį padėką visiems karsto nešėjams Floridoje ir Čikagoje.

Dėkojame visiems, gausiai atsilankiusiems į koplyčias, bažnyčias ir kapines palydint mamą į Amžino Poilsio vietą.

Liūdentys: sūnūs, marti, brolis, anūkai ir proanūkai.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Dirvos“ laikraščio administratorius ir „Vilties“ draugijos, leidžiančios „Dirvą“, pirmininkas Algirdas Matulionis (kairėje), „Draugo“ dienraščio redakcijoje susitikimo su vyr. dienraščio redaktore Danute Bindokiene ir administratoriumi Valentinu Krupliu.

„Seklųčioje“ spalio 24 d., trečiadienį, 2 val.p.p. bus prisimenamas neseniai miręs žymus Lietuvos dvasininkas monsijoras Kazimieras Vasilas.

Bus demonstruojamas filmas apie kunigo vizitą Sibire, kuriame jam anksčiau teko kalėti ir dirbti anglų kasyklose. Bus taip pat išstatyta knygų ir nuotraukų parodėlė, pasakojama apie kunigo gyvenimą. Programą ves žurnalistas Edvardas Šulaitis. Po to, kaip ir įprasta, – bendri pietūs ir papendravimas. Maloniai kviečiame atvykti!

Andrius ir Marytė (Dambriūnaitė) Šmitai atvyksta iš Vokietijos ir dalyvaus Lievių fondo metiniame vėjus pokilyje, kuris vyks lapkričio 3 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. A. Šmitas yra Vasario 16-osios lietuvių gimnazijos direktorius. Pokylio metu jam bus įteikta LF dr. A. Razmos 25,000 dol. premija, skirta jo vadovaujamai gimnazijai. Maloniai kviečiame užsakyti stalus ar vietas iki spalio 30 d. Už 100 dol. auką – vienas bilietas veltui. Skambinti tel. 630-257-1616.

KALĖDINIŲ ŠIAUDINUKŲ DARYMO PAMOKĖLĖS

Kaip ir kasmet, šiemet Balzeko lietuvių kultūros muziejaus vėl kviečia visus norinčius išmokyti gaminti šiaudinukus Kalėdų eglutei iš baltų plastmasinių šiaudelių.

Žaisliukus mokys gaminti didelę patirtį turinčios meistrės Albina Savickas ir Marija Škėmaitė. Pamokos vyks šeštadienį, gruodžio 8 d., nuo 10:30 val.r. iki 1 val.p.p. Mokiniam bus duota šiaudelių, siūlo ir didelė adata, tačiau patiems reikia atsinešti žirkles, linuotę ir pieštuką. Jei turite klausimų ar norite registruotis į pamokas, skambinkite tel. 773-582-6500. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL.

Kiek ponų, kokie visi jauni ir gražūs... O dėl to jauni, kad linksmai praleido laiką pernykščiame Lithuanian Mercy Lift lešų telkimo pokilyje. Šimet žadamas dar linksmesnis vakaras, kuris ruošiamas lapkričio 17 d. Brookfield zoologijos sode (jau iš vietovės pavadinimo galima spręsti, kad pokylis bus „ypatingas“).

Cicero LB „sekmadienio Seklyčia“ per išdininkę Metą Gabaliene atsiuntė 200 dol. LB Kultūros tarybai „Ažuoliuko“ choro programai. Negausi, bet draugiška ir veikli Cicero LB gerai supranta ir įvertina lietuvišką kultūrinę veiklą, asmeniškai dalyvauja jos renginiuose ir dar atsiunčia aukų. JAV LB Kultūros taryba už šią paramą reiškia nuoširdžią padėką.

Oranžinės linijos („Orange line“) traukinukai, kurių linija sujungia Midway oro uostą su Čikagos miesto centru, dabar pradės važinėti anksčiau – darbo dienomis nuo 3:55 val.r., o taip pat ir nuo 3:55 val.r. sekmadieniais. Vakarais traukinukai veiks net iki 12:51 val.r., o paskutinis traukinys iš Čikagos centro išvyks 1:30 val.r. Manoma, kad šie tvarkaraščio pasikeitimai per metus turėtų kainuoti apie 500,000 dol.

„Sveikatos odisėja 2001“ – taip bus pavadintas Lithuanian Mercy Lift ruošiamas pokylis, kuris vyks šeštadienį, lapkričio 17 d., Brookfield zoologijos sode, 3300 Golf Road, Brookfield, IL. 6-7 val.v. vyks atgaiva „Tropic World“ paviljone, iškilminga vakarienė – 8 val.v. „Discovery Center“ pastate. Bilietus užsakykite skambindami Laimai tel. 708-354-4835 arba Janinai tel. 708-857-8332.

Van Gogh ir Gauguin parodos, vykstančios Art Institute, Michigan gatvėje, išvykos dalyviams LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyriaus prašo atkreipti dėmesį, kad iš Pasaulio lietuvių centro Lemonte išvykstame lapkričio 13 d., antradienį, 11 val.r., grįžtame apie 4:30 val.p.p. Bilietų užsakymas tel. 708-346-0756 (L. Kizlaitienė) ir tel. 630-243-0791 (G. Kazėnas).

Pačias naujausias, moderniausias vaikiškas prekes – vežimėlius, mašinos, sėdynių kėdes, nešiojamus lopšius, buteliukus, pagalvėles ir kitus didelius bei mažus patalintus vaikiškus reikmenis galėsite apžiūrėti 5-ojoje kasmetinėje vaikų mugėje (American Baby's Fifth Annual Chicago Baby Fair), kuri lapkričio 3 d., šeštadienį, nuo 9 val.r. iki 5 val.p.p. ir lapkričio 4 d., sekmadienį, nuo 10 val.r. iki 5 val.p.p. vyks Donald E. Stephens Convention Center (Halls B, C, D), 5555 N. River N. Road, Rosemont. Čia taip pat bus pasakojama apie kūdikų mitybą ir priežiūrą. Tėvus ir vaikučius linksmins įvairių pasakų herojai – Pino-kis, Aladin, Pelenė, kiti veikėjai. Vaikams, jaunesniems nei 12 metų, ir seneliams įėjimas – nemokamas. Daugiau informacijos tel. 877-959-baby.

Išvyka į Čikagos Shakespeare Theatre (Navy Pier) vaidinimą „Ricardas antrasis“ rengia LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius. Išvykstama iš PLC Lemonte lapkričio 7 d., trečiadienį, 11 val.r., grįžtame apie 5 val.p.p. Bilietų užsakymas tel. 708-346-0756 (L. Kizlaitienė) ir tel. 630-243-0791 (G. Kazėnas).

Čikagos birutietės pagerbia legendinį Lietuvos partizanų vadą Joną Noreiką-Vetrą. Iš kairės: Z. Juškevičienė – draugijos pirmininkė, S. Balzarienė, J. Skamienė, G. Musteikienė – vicepirmininkė, M. Noreikienė – J. Noreikos našlė, neatpažinta dalyvė, M. Ališauskienė – sekretorė, M. Noreikaitė – partizanų vado sesuo.

IŠEIVIJOS BIRUTIEČIŲ JUBILIEJUS

Spalio 21 dieną sukanka 50 metų nuo to laiko, kai 1951 m. spalio 21 d. Čikagoje įvyko Didžiosios Lietuvos kunigaikštienės Birutės karininkų šeimų moterų draugijos atkuriamasis susirinkimas. Susirinkimą atidarė paskutinią nepriklausomoje Lietuvoje šios draugijos pirmininkė M. Tuminienė, kuri pasveikino atvykusias moteris ir išsamiai aptvėlgė Lietuvoje nueitą draugijos veiklos kelią ir nuopelnus.

Draugija su savo 22 skyriais per gyvavimo laikotarpį įnešė nemažą indėlį Lietuvos tautinės kultūros ir socialinės pagalbos srityse. Ji įsisteigė generolo VI. Nagevičiaus iniciatyva 1924 m. pabaigoje, kuomet, būdamas Karo sanatorijos viršininku, generolas VI. Nagevičius paragino susiorganizuoti karo gydytojų žmonas. Jos tai padarė ir įsteigė kariamies ligoniams globoti komitetą, kuriam pirmininkavo S. Ozelenė. Po kelių savaitių gyvavimo komitetas Kalėdų švenčių proga apylankė Kauno igulos ligonius – karius ir višiemis įteikė šventines dovanas. Šio komiteto veiklos pradžia buvo sėkminga ir jau per pirmuosius 3 mėnesius buvo gauta per 10,000 litų pajamų.

Kitų metų vasario mėnesį komitetas jau buvo pajėgus skirti 2,000 litų karo ligoninei ir 500 litų radijų ir knygynui įrengti. Keliems Nepriklausomybės kovų invalidams nupirko rankų ir kojų protezus, kurie tuo metu buvo labai brangūs. Ypatingą dėmesį komiteto moterys skyrė kariamies dziovininkams. Sunkesnės būklės ligoniams parūpino gydymą ir išlaikymą Šveicarijoje. Nebuvo užmiršti ir karo našlės bei našlaičiai – metų laikotarpyje jiems buvo skirta keli tūkstančiai litų pašalpų. Per Vėlinės komiteto moterys aplankydavo Kauno ir A. Panemunės kapines ir uždegdavo žvakutes ant žuvusiųjų ir mirusiųjų karių kapų.

Plečiantis moterų veiklai, komiteto narės kilo sumanymas įtraukti į veiklą visas karininkų žmonas ir dukteris. Tam tikslui įgyvendinti 1925 m. kovo 25 d. Ramovėje įvyko Karininkų šeimų moterų steigiamasis suvažiavimas. Į šią draugiją komitetas įsijungė su visu savo turtu – 3,000 litų ir draugijoje sudarė kariamies ligoniams ir invalidams globoti sekciją.

Susirinkimo metu buvo išrinkta komisija draugijos įstatams paruošti ir juos įteisinti. Šią komisiją sudarė – pirmininkė dr. A. Steponaitienė ir narės: S. Ozelenė, L. Žemgulienė, O. Balsienė ir O. Litvinienė. Po trijų savaičių, paruošus įstatus, įvyko visuotinis susirinkimas, kurio metu šie įstatai buvo patvirtinti ir išrinkta draugijos valdyba.

Susirinkimą pasveikino Ramovės valdybos pirmininkas generolas VI. Nagius-Nagevičius ir įteikė kunigaikštienės Birutės portretą. Pirmąją birutietių centro valdybą sudarė: dr. A. Steponaitienė – pirmininkė, S. Ozelenė – pirmininkės pavaduotoja, L. Žemgulienė – sekretorė, dr. O. Balsienė – išdininkė ir O. Litvinienė – narė. Taip pat pagal veiklos sritis buvo įsteigtos 3 sekcijos: švietimo-kultūros, pedagoginė ir kariamies ligoniams ir invalidams globoti.

Švietimo-kultūros sekcija per draugijos gyvavimo laikotarpį organizavo daugybę žymių mokslininkų ir visuomenininkų paskaitų, didelį pasiekimą turėdavo birutietių surengtos kultūrinės popietės – literatūros, meno vakarai, kurių metu rašytojai ir poetai skaitydavo savo kūrinius, ypatingą paklausą turėjo organizuoti siuvimo, kirpimo, mezgimo, kalbų, kulinarijos ir kt. kursai, kuriuos tekdavo karuoti, nes klausytojų buvo daugiau negu salės vietų.

Pedagoginės sekcijos pagrindinis uždavinys buvo vaikų darželių steigimas, jų aprūpinimas mokymo ir žaidimo reikmenimis. Įsisteigus visose kariuomenės igulose draugijos skyriams, visur buvo įsteigti vaikų darželiai karininkų ir karių vaikams. Sekcija vaikams organizuodavo Kalėdines eglutes ir Vėlykų šventes, vaikų išvykas į gamtą ir žymiąsias Lietuvos vietas, vaikų darbų parodes ir koncertus. Vaikų tėvams rengdavo žinomų pedagogų auklėtojų ir vaikų ligų gydytojų paskaitas. Šioje sekcijoje daugiausiai dirbo pedagogės, kurios dėjo daug pastangų išauginti jaunąją kartą stiprią dvasia ir kūnu.

Kariamies ligoniams ir invalidams globoti sekcija rūpinosi karių ligonių ir invalidų globa. Sekcijos moterys lankydavo

karius įvairių švenčių metu, rengdavo jiems koncertus ligoninėse, sveikindavo juos ir įteikdavo dovanas, ruošdavo karo invalidams Kotių vakarienes, rėmė karo našles ir našlaičius bei kt. 1933 m. ši sekcija savo narėms organizavo samaritetių kursų praktiką karo ligoninėse. Šiuose kursuose dėstė dr. J. Žemguly, dr. J. Stasiūnas, dr. P. Kusa ir kt.

Draugija savo veikla padėjo ir kariuomenei. Rėmė lėšomis Ginklų fondą, nemažai birutietių savanorėmis dirbo ginklų dirbtuvėse, 1934 m. organizavo priešcheminės apsaugos kursus, kuriuos lankė 300 narių. Artėjant karui, birutietės sudarė 19 didelių dežių tvartomosios medžiagos, kurią 1939 m. lapkričio 28 d. įteikė kariuomenės vadovybei, dalyvaujant kariuomenės vadui generolui St. Raštikiui, krašto apsaugos ministerijos atstovams ir Ramovės valdybai.

Tačiau Lietuvos kariamies neteko pasinaudoti šia birutietių dovana, 1940 m. birželio 15 d. Sovietų sąjunga okupavo Lietuvą. Tarp kitų tautinių organizacijų buvo uždrausta ir Lietuvos Didžiosios kunigaikštienės Birutės karininkų šeimų moterų draugijos veikla, kaip antitarybinė ir nacionalistinė.

Draugijos atkurimo Išeivijoje susirinkimo metu buvo nutarta rūpintis Laisvės kovų invalidais emigracijoje ir esančiais sovietinėje tremtyje, šelpiti tautai nusipelnčius asmenis ir į bėdą patekusius draugijos narses, auklėti lietuviškąją jaunimą dvasiškai ir tautiškai, švenčia proga pasveikinti lietuvių karius Korėjos fronte, draugijos Garbės pirmininkę S. Smetonienę, generolą VI. Nagevičių ir generolą P. Plechavičių. Draugijos atkurimo proga birutietės suaukojo 30 dolerių ir pasiuntė Karo invalidų sąjungai. Susirinkimas, išrinko naująją draugijos centro valdybą. S. Ozelenė – pirmininkė, M. Tuminienė – vicepirmininkė, M. Babickienė – sekretorė, V.

Genienė – išdininkė ir Z. Tolušienė – narė.

Vykdam atkūrimo susirinkimo nutarimus, gražių idėjų vedinos, birutietės pradėjo savo veiklą, kurios pradžia, kaip ir steigiant ar atkuriant kitas organizacijas Išeivijoje, buvo labai sunki, nes dar pasireiškė abejingumo ir draugijos atkurimo reikalingumo reiškiniai ne tik Išeivių lietuvių moterų, bet ir draugijos narių tarpe. Tai matydama ir suprasdama, valdyba nenuleido rankų ir nepasidavė pasyvumui, ėmėsi kruopštaus darbo. Pirmiausia ėmėsi organizuoti rinkliavą karo invalidams remti. Užmezgė ryšius su prieš metus atsikursia Lietuvių karių veteranų sąjunga „Ramovė“ ir pasisiūlė bendradarbiauti. Per Lietuvos kariuomenės dienos minėjimą birutietės surengė rinkliavą ir surinko daugiau kaip 300 dolerių aukų, kurios buvo persiųtos Kafo invalidų sąjungos valdybai. Tai tapo tradicija ateitį, kuomet birutietės Lietuvos kariuomenės dienos minėjimo metu rengdavo rinkliavą karo invalidams remti.

Šio pasisekimo įkvėptos birutietės su didesniu entuziazmu ėmėsi darbų. Tai buvo akstinas ir abejojančioms moterims, kurios aktyviau įsijungė į draugijos veiklą.

Vystant draugijos veiklą, buvo pradėtos gauti aukos iš kitų organizacijų. Šios aukos buvo skiriamos karo invalidams.

Šv. Kalėdų ir 1952 m. Naujųjų metų proga draugijos centro valdyba per „Kari“, „Draugą“ ir „Naujienas“ pasveikino visus lietuvių karius tarnaujančius JAV kariuomenėje Korėjos kare.

Suprasdama Sibiro tremtinių lietuvių sunkią ir kartą dalia, draugijos valdyba įsteigė Sibiro tremtinių fondą, į kurį surinko per kelis tūkstančius dolerių. Šios lėšos buvo panaudotos suruošti ir išsiųsti buvusiems Lietuvos karininkams bei kariamies, jų šeimoms, vargstantiems stalininiuose Sibiro lageriuose 60 vertingų siuntinių, kurie buvo išsiųsti per Šveicarijos Raudonojo Kryžiaus organizaciją. Taip pat buvo organizuota keletas siuntų Punksko ir Suvalkų trikampio vargstantiems lietuviams. Draugijos valdyba įsteigė ir savišalpos fondą, į kurį aukojo draugijos narės ir prijauciantys draugijai asmenys. Šios lėšos buvo skiriamos draugijos veiklai plėsti.

Stasys Ignatavičius

Bus daugiau

Skelbimai

Reklamauokitės DRAUGE!

773-585-9500

• **KALĖDINĖS dovanos** į Lietuvą. Siuntiniai ir PINIGAI jūsų artimiesiems palankiausiomis sąlygomis. TRANS-PAK. Tel. 773-838-1050.

• **KALĖDINIAI SIUNTINIAI** į Lietuvą laivu priimami iki lapkričio 13 d., 7269 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL 60455. Tel. 800-772-7624, BALTIA EXPRESS.

• **27 centai skambinant** į Lietuvą, 5.5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Balzeko muziejaus Gintaro saleje ALTO Čikagos skyriaus organizuoto susitikimo su Lietuvos kariuomenės vada generolu majoru Jonu Kronkačiu metu kariuomenės vada Išeivijos DLK Birutės draugijos narių vardu sveikina ir geles įteikia draugijos pirmininkę Zuzana Juškevičienę.

Romo Eidukevičiaus nuotr.